

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

4^η (έκτακτη) ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

**ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ΧΡΥΣΗ (Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.)**

Ηράκλειο, Παρασκευή 11 Φεβρουαρίου 2022

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή Δ. Ιεράπετρας Ν. Λασιθίου [Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.], η οποία συγκροτήθηκε με την αρ. πρωτ. 68814/1025/05-11-2021 [ΑΔΑ: 64ΡΧΟΡ1Θ-296] Απόφαση της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, συνήλθε στην 4^η έκτακτη Συνεδρίαση, στο Ηράκλειο, στις 11 Φεβρουαρίου 2022, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00 π.μ., σε συνέχεια της με αρ. πρωτ. οικ. 48/7-2-2022 Πρόσκλησης του Συντονιστή της, κ. Καλούστ Παραγκαμιάν, Διευθυντή του Ινστιτούτου Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας.

Στη 4^η συνεδρίαση της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. συμμετείχαν, μέσω τηλεδιάσκεψης, ο Συντονιστής και τα μέλη της, ως ακολούθως:

1.	κ. Καλούστ Παραγκαμιάν	Βιολόγος, Δ/ντής Ινστιτούτου Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας	Συντονιστής
2.	κα Χαρά Καργιολάκη	Αναπλ. Προϊσταμένης Γενικής Δ/νσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης	Αναπληρωματικό Μέλος
3.	κ. Ιωάννης Γουλιδάκης	Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου	Τακτικό Μέλος
4.	κ. Παύλος Δασκαλάκης	Εκπαιδευτικός, Εκπρόσωπος Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ιεράπετρας «ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ»	Τακτικό Μέλος
5.	κ. Μιχάλης Προμπονάς	Υπεύθυνος Εργαστηρίου Οικολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστημίου Κρήτης	Τακτικό Μέλος
6.	κ. Εμμανουήλ Μιχελαράκης	Πρόεδρος Σωματίου Καταστηματαρχών Ιεράπετρας	Τακτικό Μέλος
7.	κ. Γεώργιος Ασπραδάκης	Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών Δήμου Ιεράπετρας	Τακτικό Μέλος

Σημειώνεται ότι, παρά το γεγονός ότι ο Δήμος Ιεράπετρας εκπροσωπήθηκε στη τρέχουσα συνεδρίαση από τον κ. Ασπραδάκη (Τακτικό μέλος), στη συνεδρίαση ζήτησε και συμμετείχε και η κα Χατζημαρκάκη, (Αναπληρωματικό μέλος), μετά από τη σύμφωνη γνώμη του Συντονιστή και των υπολοίπων μελών αυτής.

Τη συνεδρίαση παρακολούθησε - μετά από αίτημά του και τη σύμφωνη γνώμη του Συντονιστή - μέσω τηλεδιάσκεψης, ως απλός παρατηρητής, ο κ. Καλύβας Εμμανουήλ, Αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής, Γεωπόνος, Εκπρόσωπος Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ιεράπετρας «ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ».

Τέλος, τα πρακτικά τηρήθηκαν από την υπάλληλο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, κα Αργυροπούλου Ευφροσύνη, ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού, η οποία έχει οριστεί Γραμματέας της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, ακολούθησε η έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης ως εξής:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Διαπίστωση Απαρτίας / Έναρξη Συνεδρίασης / Έγκριση πρακτικού 3^{ης} Συνεδρίασης / Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 4^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.
2. Εισήγηση από τον κ. Καλούστ Παραγκαμιάν, Πρόεδρο της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ., Δ/ντή του Ινστιτούτου Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας.

II. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕ ΑΡ.ΠΡΩΤ. 3/2-2-2022 ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ 1/2022 [ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ 3/2022 ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ] ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟ 12-01-2022 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

III. ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κατόπιν της παρουσίασης του θέματος από τον Συντονιστή της Επιτροπής και της συζήτησης που ακολούθησε, η Επιτροπή Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.:

A) ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ:

i) Το με αρ.πρωτ. 5662/69/03-02-2022 έγγραφο του Γραφείου Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης με το οποίο διαβιβάστηκε στον Συντονιστή της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. η αρ.πρωτ. 3/2-2-2022 επιστολή του Δημάρχου Ιεράπετρας κ. Καλαντζάκη Θεοδόση με την οποία αιτείται την επανασυνεδρίαση της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. προκειμένου να επανεξετάσει την προηγούμενη γνωμοδότησή της, λαμβάνοντας τώρα υπόψη και τις θέσεις του Δήμου Ιεράπετρας για τη νήσο Χρυσή, όπως αυτές περιλαμβάνονται στη με αρ. 1/2022 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας.

ii) Την αρ. 1/2022 (απόσπασμα από το 3/2022 πρακτικό συνεδρίασης) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας η οποία κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. με το ως άνω αναφερόμενο σχετικό (i) έγγραφο.

B) ΕΠΕΣΗΜΑΝΕ/ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕ :

Τα κύρια σημεία των τοποθετήσεων των εκπροσώπων του Δήμου Ιεράπετρας, κ. Ασπραδάκη και κας Χατζημαρκάκη, και των ενστάσεων-αντιρρήσεων που εξέφρασαν για τις αποφάσεις της Επιτροπής κατά τη προηγούμενη 3^η συνεδρίασή της, έγκειται στα κάτωθι:

- Οι υπηρεσίες που μέχρι τώρα δεν έκαναν καλά τη δουλειά τους θα πρέπει να ανταποκριθούν πλέον επαρκώς στις υποχρεώσεις τους χωρίς ωστόσο την ίδια στιγμή να απαγορεύεται η επισκεψιμότητα στη νήσο Χρυσή.
- Για τη διάσωση του κεδρόδασους απαιτείται επαρκής και αποτελεσματική φύλαξη, ώστε να διασφαλίζεται ότι κανένας δεν θα εισέρχεται στα ενδότερα του δάσους (ντόπιοι, λοιποί επισκέπτες). Προκειμένου να καλυφθεί η αδυναμία των υπόλοιπων υπηρεσιών με αρμοδιότητες φύλαξης και ελέγχου στο νησί, «καταδικάζεται» μία ολόκληρη κοινωνία.
Ο Δήμος Ιεράπετρας εκφράζει την έντονη επιφυλακτικότητά του ως προς τις προφορικές δεσμεύσεις του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. για διάθεση προσωπικού φύλαξης στη νήσο Χρυσή, με διαδικασίες προσλήψεων μέσω ΑΣΕΠ, που είναι κατά κανόνα χρονοβόρες. Επιπρόσθετα δεν έχουν διευκρινιστεί τα θέματα διαμονής/διανυκτέρευσής τους στο νησί.
- Η απόφαση της Επιτροπής περί απαγόρευσης της αποβίβασης των επισκεπτών από τα τουριστικά ημερόπλοια και λοιπά τουριστικά σκάφη θέτει, ως προς την εφαρμογή της στη πράξη, ως «μείζον» το ζήτημα της ασφάλειας των επιβατών. Τίθεται, κατά τους εκπροσώπους του Δήμου, σοβαρό ερώτημα ως προς το «ποιος» θα αναλάβει την ευθύνη σε περίπτωση ατυχήματος.
- Ο «μαζικός» τουρισμός δεν είναι ο παράγοντας που έχει δημιουργήσει τα προβλήματα στο κεδρόδασος.
- Το γεγονός ότι το πολύπλοκο ζήτημα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της νήσου Χρυσή είναι διαχρονικό και ακόμα δεν έχει επιλυθεί, με ορισμένους ιδιοκτήτες να κινούνται ήδη νομικά ενάντια σε οτιδήποτε γίνει στο χώρο τους χωρίς τη συγκατάθεσή τους.
- Ως προς το θέμα των κατεδαφίσεων, ο Δήμος Ιεράπετρας δεν έχει μέχρι στιγμής λάβει γνώση για την εξασφάλιση των απαιτούμενων χρηματοδοτήσεων καθώς εκτός από την εκτέλεση των κατεδαφίσεων/καθαιρέσεων των αυθαίρετων κατασκευών απαιτείται και η απομάκρυνση και μεταφορά των προϊόντων κατεδάφισης από το νησί στην Ιεράπετρα.
- Ο Δήμος Ιεράπετρας δεν εξυπηρετεί δικά του συμφέροντα ούτε των «λίγων». Μέλημά του είναι το συμφέρον του νησιού και της προστασίας του. Ο Δήμος έχει ενεργήσει, περισσότερο από όλες τις υπηρεσίες, για την προστασία του περιβάλλοντος του νησιού καθώς έχει χρηματοδοτήσει την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) 2015 την οποία εκπόνησε το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης-Πανεπιστημίου Κρήτης και στην οποία στηρίχτηκε το Σχέδιο Δράσης. Επίσης την Προγραμματική Σύμβαση με τον ΕΛΓΟ-Δήμητρα για τη διερεύνηση και εξεύρεση των αιτιών ξήρανσης των αρκεύθων.

Τα κύρια κοινά σημεία των τοποθετήσεων των υπολοίπων μελών της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. έγκειται στα κάτωθι:

- Πρωτεύον στόχος, για την Επιτροπή, τίθεται το φυσικό περιβάλλον της νήσου Χρυσή προκειμένου αυτό να διατηρηθεί και να υπάρχει για τις επόμενες γενιές και στη συνέχεια η υλοποίηση και εφαρμογή μέτρων για τη βιώσιμη διαχείρισή του, μέσω του προσδιορισμού του μεγέθους και του τύπου της ανθρώπινης δραστηριότητας σε αυτό, με απώτερο σκοπό την επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης.
- Οι δράσεις που έχουν αναλάβει να υλοποιήσουν, βάσει του Σχεδίου Δράσης, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, η Περιφέρεια Κρήτης και ο Δήμος Ιεράπετρας είναι εξαιρετικά κρίσιμες καθώς είναι δράσεις “in situ” εφαρμογής για βιώσιμη διαχείριση της νήσου.
- Ως προς το ζήτημα της φύλαξης της νήσου, όντως τη παρούσα φάση δεν υπάρχουν τα «εχέγγυα», καθώς και στις διενεργούμενες συσκέψεις με τους επικεφαλής των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, να μην εκδηλώθηκε η

«πολιτική βούληση» αλλά δεν ελήφθησαν «γενναίες» αποφάσεις. Ωστόσο, αν περιοριστεί ο αριθμός της επισκεψιμότητας, και συνυπολογίζοντας τις δεσμεύσεις του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. για παραχώρηση πλωτού σκάφους στη Δ/ση Δασών Λασιθίου και τη διάθεση προσωπικού φύλαξης, η ένταση του προβλήματος θα είναι μικρότερη και αυτό το καθιστά ταυτόχρονα περισσότερο διαχειρίσιμο.

- Ως προς την άσκηση των δραστηριοτήτων των επιβατηγών τουριστικών πλοίων (ημερόπλοιων) και των μικρότερων τουριστικών σκαφών ολικής ναύλωσης, η διαδικασία που προτείνει η Επιτροπή –περίπλου του νησιού και αγκυροβολία στο θαλάσσιο χώρο για λήψη θαλάσσιου λουτρού – εφαρμόζεται ήδη, με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα, και σε άλλες παραλίες της Ελλάδας. Επιπρόσθετα, δεν έχει μέχρι στιγμής τεθεί υπόψη της Επιτροπής κάποια συγκεκριμένη τεκμηριωμένη μελέτη ως προς τα επιχειρησιακά συμφέροντα που διακυβεύονται από την εφαρμογή της πρότασης της Επιτροπής περί περιορισμού της επισκεψιμότητας, από την οποία μελέτη να προσδιορίζεται το ποιοι και πόσο ζημιώνονται.
- Ως προς την εξασφάλιση επιπλέον χρηματοδοτικών πόρων, η Επιτροπή, δια του τακτικού της μέλους-εκπροσώπου της Αντιπεριφέρειας ΠΕ Λασιθίου, κατευθύνει την επίσπευση των διαδικασιών εξεύρεσης χρηματοδοτήσεων τόσο από το Ταμείο Ανάκαμψης όσο και από άλλες πηγές χρηματοδότησης.
- Ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς της νήσου, αυτό αποτελεί όντως «μείζον» θέμα για τη διερεύνηση του οποίου ήδη έχουν γίνει ενέργειες τόσο από την Επιτροπή όσο και μεμονωμένα από την Αντιπεριφέρεια ΠΕ Λασιθίου, ώστε να προσδιοριστούν οι πραγματικοί διαθέσιμοι εδαφικοί χώροι στο νησί για την υλοποίηση των έργων υποδομής όπως αυτά προβλέπονται από το Σχέδιο Δράσης του ΦΕΚ 617/Δ'/2021.
- Το περιεχόμενο του αποφασιστικού της εξεταζόμενης απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας κρίνεται περισσότερο ως «πολιτικό» κείμενο – «ευχολόγιο»-, ελλείποντος επιστημονικότητας και εφαρμοστικότητας για την αποτελεσματική προστασία του νησιού.
- Η θέση του Δήμου Ιεράπετρας δεν πρέπει να είναι «απέναντι» τόσο στην Επιτροπή όσο και στο Σχέδιο Δράσης για τη νήσο Χρυσή. Αντίθετα οφείλει να συμμετάσχει «ουσιαστικά» στην Επιτροπή με προτάσεις για τη προστασία του νησιού και κυρίως με διάθεση συνεργασίας ώστε να διαπιστωθεί ποιες από τις δράσεις/μέτρα που έχει αναλάβει ως φορέας υλοποίησης μπορεί να σχεδιάσει και να εφαρμόσει άμεσα.

Οι κοινές τους διαπιστώσεις έγκειται στα κάτωθι:

- Δεν έχει υπάρξει κάποια αλλαγή στα δεδομένα σχετικά με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος του νησιού, τη φύλαξη, τον έλεγχο του αριθμού των επισκεπτών, και της στοιχειώδους έστω εξυπηρέτησης επισκεπτών ιδιαίτερα σε θέματα ατομικών αναγκών και πρώτων βοηθειών.
- Επιπλέον, οι περισσότερες εκ των αποφάσεων του ΔΣ Ιεράπετρας είναι ουσιαστικά προτάσεις προς υλοποίηση από άλλους φορείς, για την υλοποίηση των οποίων απαιτούνται μελέτες και αδειοδοτήσεις και περιλαμβάνονται στο υλοποιούμενο Σχέδιο Δράσης για τη Χρυσή.
- Δεν έγινε από τους εκπροσώπους του Δήμου Ιεράπετρας κάποια ουσιαστική αντιπρόταση και δεν τέθηκε υπόψη των υπολοίπων μελών κάποιο νέο στοιχείο ή δεδομένο που να δύναται να τροποποιήσει τις αποφάσεις της προηγούμενης συνεδρίασης.

Γ) ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ κατά πλειοψηφία (με έξι ψήφους υπέρ και μία κατά):

1. Εγκρίνει το πρακτικό «Αποφάσεις – Συμπεράσματα της 3^{ης} Συνεδρίασης της Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.» με τα Παραρτήματά του που αποτελούν αναπόσπαστα μέρη αυτού.

2. Επικαιροποιεί τις αποφάσεις του λήφθησαν κατά τη 3^η Συνεδρίασή της και τις επαναδιατυπώνει εξειδικεύοντας:

«Δεδομένων:

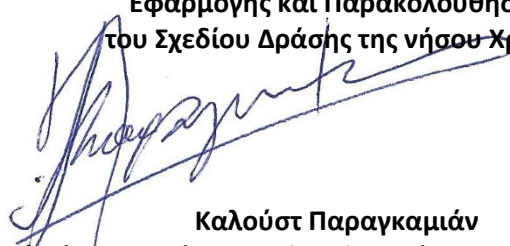
- α. των ως άνω αναφερόμενων διαπιστώσεων από τη πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής,
- β. ότι, τα σχετικά μέτρα του Σχεδίου Δράσης για τη σύνταξη και εφαρμογή σχεδίου φύλαξης και κανονισμού λειτουργίας για την προστατευόμενη περιοχή προβλέπεται να υλοποιηθούν εντός του 2022 έως και τις αρχές του 2023 και
- γ. ότι πρέπει να περιοριστεί, *τουλάχιστον για χρονικό διάστημα ενός έτους*, το φαινόμενο της "μαζικής" και ανεξέλεγκτης αποβίβασης τεράστιου αριθμού τουριστών στο νησί, η οποία έχει αποδειχτεί ιδιαίτερα επισφαλής και επιζήμια διαχρονικά και, δεν συνάδει με τα χαρακτηριστικά και τις αξίες του προστατευόμενου τοπίου,

η Επιτροπή αποφάσισε να εκδοθεί η προβλεπόμενη με το άρθρο 9 παρ. 3 ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/79116/2511 (ΦΕΚ 617/Δ/2021) απόφαση της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, στην οποία θα ορίζονται ρητά τα παρακάτω:

- **Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους 2022** και συγκεκριμένα, από 1^η Μαΐου 2022 έως 31^η Οκτωβρίου 2022 και από την ανατολή έως τη δύση του ηλίου:
  - i. **Απαγορεύεται η αποβίβαση** επισκεπτών από επιβατηγά τουριστικά πλοία (ημερόπλοια), επιβατηγά τουριστικά ολικής ναύλωσης και ιδιωτικά σκάφη αναψυχής δια των αυθαίρετων προβλητών που ευρίσκονται στη νήσο Χρυσή. Επιτρέπεται στα μέσα αυτά να κάνουν τον περίπλου του νησιού καθώς και στάσεις (αγκυροβολία) πλησίον των παραλιών.
  - ii. Οι επισκέπτες, κατά τη λήψη θαλάσσιου λουτρού, μπορούν να κάνουν χρήση των παραλιών, χωρίς όμως να επιτρέπεται η πρόσβαση στην ενδοχώρα του νησιού, ούτε να κάνουν χρήση της σκιάς των θαλασσοέδρων εντός του επαπειλούμενου οικοτόπου, τηρώντας όλους τους όρους και περιορισμούς που ορίζει η ως άνω αναφερόμενη Κ.Υ.Α. για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης, καθώς και της χερσαίας και θαλάσσιας περιοχής, και ο ισχύων Κανονισμός που διέπει το νησί ως Καταφύγιο Άγριας Ζωής.
  - iii. **Εξαιρούνται** των παραπάνω απαγορεύσεων το προσωπικό φύλαξης και εποπτείας, άτομα ή ομάδα ατόμων που πραγματοποιούν επιστημονική έρευνα, κατόπιν προβλεπόμενης αδειοδότησης καθώς και, φυσικά πρόσωπα που διατηρούν νομίμως εμπράγματο ή άλλο εγγραπτό δικαίωμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις νομοθετικές διατάξεις.
  - iv. Ο έλεγχος της τήρησης των ανωτέρω και η βεβαίωση τυχόν παραβάσεων για την επιβολή κυρώσεων να ασκούνται ρητά βάσει όσων ορίζονται στους όρους 41, 42 και 43 της αριθ. 2548 Π.Ε. (ΦΕΚ 1655/Β'/10-06-2016) Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης «Απόφαση για την προστασία και τη σύνταξη Κανονισμού Λειτουργίας της νήσου «Χρυσής» Δήμου Ιεράπετρας Κρήτης» σε συνδυασμό με το άρθρο 5 "Έλεγχος-Κυρώσεις" της αριθμ.οίκ.ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/79116/2511/25-08-2021 (ΦΕΚ 617/Δ'/2021) ΚΥΑ «Καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης, της χερσαίας και θαλάσσιας περιοχής της Νήσου Χρυσή και έγκριση Σχεδίου Δράσης».

- v. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι όροι και οι περιορισμοί που αναφέρονται στον ισχύοντα Κανονισμό Λειτουργίας της νήσου Χρυσή.
  - vi. Οι ως άνω περιορισμοί να επανεξεταστούν από την Επιτροπή, συνεκτιμώντας τα δεδομένα και την πρόοδο στα θέματα επάρκειας φύλαξης και ελέγχου επισκεψιμότητας, αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος του ενός έτους από τη λήψη της σχετικής απόφασης της Συντονίστριας.
3. Να επισπευτεί η διαδικασία τροποποίησης του υφιστάμενου Κανονισμού Λειτουργίας της νήσου Χρυσή και η εναρμόνισή του με το θεσμοθετημένο Σχέδιο Δράσης.

Με την αριθ. 68814/1025/2021
απόφαση Συντονίστριας ΑΔΚ
Ο Συντονιστής της Επιτροπής
Εφαρμογής και Παρακολούθησης
του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή

Καλούστ Παραγκαμιάν
Δ/ντής Ινστιτούτου Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι_Συζήτηση-Τοποθετήσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΤΗΣ 4^{ης} (έκτακτης) ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ:

«Εξέταση της με αρ.πρωτ. 3/2-2-2022 Επιστολής του Δημάρχου Ιεράπετρας και αξιολόγηση της αρ. 1/2022 [απόσπασμα από το 3/2022 Πρακτικό Συνεδρίασης] Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας σε σχέση με την Απόφαση της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. της 12^{ης} Ιανουαρίου έτους 2022 Συνεδρίασης»

Κατά την έναρξη της συνεδρίασης, ο **Συντονιστής της Επιτροπής**, και αφού καλωσόρισε όλους τους συμμετέχοντες, έκανε αναφορά στο γεγονός ότι η Υποεπιτροπή επιστημόνων που είχε οριστεί (σύμφωνα και με το σημείο [3i] του αποφασιστικού μέρους του Πρακτικού της 2^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής) με σκοπό την εξέταση και αξιολόγηση του Τμήματος της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης «ΕΠΜ 9α: Περιοχές Natura 2000 των Περιφερειακών Ενοτήτων Ρεθύμνου (μέρους), Ηρακλείου και Λασιθίου» (για τις περιοχές “Natura 2000” στην ανατολική Κρήτη) που αφορά στη νήσο Χρυσή, ολοκλήρωσε το έργο της και συνέταξε το από 9-02-2022 Πρακτικό με θέμα «**Σχόλια και Προτάσεις για το Τμήμα της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης που αφορά στην προστατευόμενη περιοχή “Νήσος Χρυσή και Μικρονήσι” (GR4320003)**», το οποίο θα διαβιβαστεί στις 14-02-2022, ημέρα Δευτέρα, από τη Γραμματεία της Επιτροπής στον Ανάδοχο του έργου, στη Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας/Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) και στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.).

Προτάθηκαν σημαντικές αλλαγές και προσθήκες ώστε η ΕΠΜ να εναρμονιστεί με το Σχέδιο Δράσης της αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/79116/2511 ΚΥΑ «Καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης, της χερσαίας και θαλάσσιας περιοχής της Νήσου Χρυσή και έγκριση Σχεδίου Δράσης» (ΦΕΚ 617/Δ'/2021) και με το Σχέδιο Δράσης ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/68092/2152 «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον τύπο οικοτόπου προτεραιότητας 2250* Θίνες των παραλίων με *Junciperus spp.*» (ΦΕΚ 3723/Β'/2021).

Συνολικά προτείνεται: **i)** η διαγραφή οκτώ (8) προτάσεων καθώς είναι είτε μη εφαρμόσιμα για το νησί ή θα έχουν πολύ μικρό αποτέλεσμα, **ii)** η τροποποίηση πέντε (5) δράσεων- σε κάποιες συγχώνευση και σε όλες τροποποίηση του τίτλου και του περιεχόμενου, **iii)** η ένταξη έξι (6) νέων δράσεων για το Σχέδιο Δράσης που θα εγκριθεί και θα γίνει Προεδρικό Διάταγμα.

Ακολούθως, ο Συντονιστής της Επιτροπής, ο οποίος αποτέλεσε και ο ίδιος μέλος αυτής της Υποεπιτροπής, εξέφρασε τις θερμές ευχαριστίες του στα μέλη της ομάδας επιστημόνων, ήτοι στους: **i)** κα Άννα Καγιαμπάκη, Περιβαλλοντολόγο PhD, Προϊσταμένη Τμήματος Περιβάλλοντος Περιφέρειας Κρήτης, **ii)** κ. Πέτρο Λυμπεράκη, Βιολόγο PhD, Έφορο Σπονδυλωτών Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης-Πανεπιστημίου Κρήτης, **iii)** κα Γεωργία Ξυλούρη, Δασολόγο, στέλεχος του Γραφείου Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, **iv)** κ. Μανώλη Ρουκουνάκη, Μηχανικό Περιβάλλοντος, Προϊστάμενο Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου, για την άριστη μεταξύ όλων συνεργασία και το άρτιο αποτέλεσμα του έργου αυτής της Υποεπιτροπής.

Τέλος ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. ότι τα σχόλια θα υποβληθούν και στον ειδικό διαδικτυακό ιστότοπο του ΥΠΕΝ.

Στη συνέχεια ο Συντονιστής εισηγήθηκε και προσδιόρισε το μοναδικό θέμα συζήτησης της έκτακτης αυτής συνεδρίασης, το οποίο πρόκυψε μετά από παραίτηση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και σχετικής Επιστολής του Δημάρχου Ιεράπετρας, ως εξής:

«Εξέταση της με αρ.πρωτ. 3/2-2-2022 Επιστολής του Δημάρχου Ιεράπετρας και αξιολόγηση της αρ. 1/2022 [απόσπασμα από το 3/2022 Πρακτικό Συνεδρίασης] Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας σε σχέση με την Απόφαση της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. της 12^{ης} Ιανουαρίου έτους 2022 Συνεδρίασης»

Ο Συντονιστής, στην εναρκτήρια Εισήγησή του, ανέφερε ότι μεταξύ 3^{ης} και 4^{ης} Συνεδρίασης πραγματοποιήθηκαν δύο συσκέψεις για το θέμα της νήσου Χρυσή. Ειδικότερα, στη δεύτερη σύσκεψη, η οποία διενεργήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης, συμμετείχαν, εκπροσωπώντας την Επιτροπή, ο Συντονιστής της, κ. Καλούστ Παραγκαμιάν και τα τακτικά μέλη κα Μαρία Κοζυράκη (Συντονίστρια Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης) και κ. Ιωάννης Γουλιδάκης, (Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Λασιθίου). Συμμετείχαν επίσης και εκπρόσωποι του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., συγκεκριμένα ο Διευθύνων Σύμβουλος, κ. Κωνσταντίνος Τριάντης και ο Γενικός Δ/ντής, κ. Ιωάννης Μητσόπουλος. Ωστόσο ο Συντονιστής ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής ότι ενώ συζητήθηκαν πολλά θέματα, δεν ελήφθησαν συγκεκριμένες αποφάσεις.

Σημαντικό, όμως, χαρακτηρίζεται το γεγονός ότι εκπρόσωποι του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. επιβεβαίωσαν ότι θα χρηματοδοτήσουν τη διερεύνηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος προκειμένου να ανατεθεί αυτό το πολυσύνθετο ζήτημα σε δικηγορικό γραφείο (εξωτερικό συνεργάτη). Επιπρόσθετα, επιβεβαίωσαν προφορικά ως προς το πλωτό σκάφος, η έλλειψη του οποίου κατά τις δηλώσεις όλων των επικεφαλής των υπηρεσιών-ιδιαίτερα της Δ/νσης Δασών Λασιθίου-κατά τη 3^η συνεδρίαση της Επιτροπής αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την τακτική και αποτελεσματική φύλαξη της νήσου Χρυσή, ότι θα γίνει παραχώρηση από τη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου, Δαδιάς και Προστατευόμενων Περιοχών Ανατολικής Θράκης στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και αμέσως μετά θα παραχωρηθεί στη Δ/νση Δασών Λασιθίου και μέχρι να συσταθεί η Μονάδα Διαχείρισης Ανατολικής Κρήτης, στην οποία θα παραδώσει το έργο της η Επιτροπή. Τέλος, εντός του έτους 2022 θα γίνει πρόσληψη φυλάκων με σχετική προκήρυξη ΑΣΕΠ, και ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. δεσμεύτηκε ότι θα ενισχύσει τη φύλαξη της νήσου μέσω της διάθεσης φυλάκων, χωρίς όμως να είναι από τώρα γνωστό πόσοι θα είναι αυτοί ή με ποια διαδικασία (ίσως με απόσπαση).

Ακολούθως, ο Συντονιστής, απευθυνόμενος στα μέλη, αναφέρθηκε αναλυτικά στις προτάσεις που κατά πλειοψηφία ψήφισαν τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας και αναφέρονται στο αποφασιστικό μέρος της αρ. 1/2022 Απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας ως εξής:

- «1. Να εφαρμοστεί η απόφαση του Δ.Σ. 104/2020.*
- 2. Επιθυμούμε ένα Νησί ελεγχόμενο, προστατευμένο, οργανωμένο, ανοικτό όπου κάθε Φορέας θα εκτελέσει κατά προτεραιότητα τις υποχρεώσεις του, κατά λόγο αρμοδιότητας.*
- 3. Η φύλαξη, η επιτήρηση, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων από την αρμόδια υπηρεσία, είναι το προαπαιτούμενο για τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου. Σε διαφορετική περίπτωση, τα όποια μέτρα και περιορισμοί ληφθούν δεν θα αποδώσουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.*
- 4. Να επιτραπεί η χρήση ομπρελοκαθισμάτων και ενός αναψυκτηρίου για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών, μέτρο το οποίο θα συμβάλει στην αποτροπή χρήσης των οικοτόπων υψηλής προστασίας.*
- 5. Να κλείσουν τα μονοπάτια εντός της ζώνης Α1β, να χρησιμοποιείται αποκλειστικά το μονοπάτι δυτικά και εκτός των ορίων του αρκευθόδασους. Έχουμε στείλει σχετικό έγγραφο μας και αναμένουμε οδηγίες από τη Δ/νση Δασών Λασιθίου, για την κατάργηση δρόμων και σηματοδότηση των μονοπατιών αν και αναρμόδιοι.*
- 6. Καθορισμός ελεγχόμενου χώρου για την παραμονή και διανυκτέρευση επισκεπτών σε περίπτωση αποκλεισμού καθώς και ολιγοήμερη παραμονή και διανυκτέρευση δημοτών, σε συνδυασμό με εθελοντικές δράσεις.*

7. Η καθαριότητα της Χρυσής ως ανταποδοτική υπηρεσία βάσει του άρθρου 25 παρ. 13 (14) του ν. 1828/89 όπως ισχύει, εξαρτάται από τους ωφελούμενους, στην προκειμένη περίπτωση, τους επισκέπτες.

8. Διερεύνηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος».

Στη συνέχεια, ο Συντονιστής προέβη στις κάτωθι διαπιστώσεις:

i) τα σημεία 1, 2, 3, 5, 6 των προτάσεων προβλέπονται στο Σχέδιο Δράσης του ΦΕΚ 617/Δ'/2021,

ii) ως προς το σημείο 4 είναι ήδη γνωστό στα μέλη της Επιτροπής ότι με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού απαγορεύεται η εκμίσθωση σε αιγιαλό και παραλία και το έτος 2022, οπότε η υλοποίηση της πρότασης αυτή δεν είναι εφικτή στη παρούσα φάση.

Επεσήμανε ότι σε αυτές τις αποφάσεις δεν γίνεται πρόβλεψη του «πώς» θα γίνουν αυτά που προτείνονται ούτε από «ποιους» θα γίνουν.

Ακολούθως, συνόψισε τις αποφάσεις της 3^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής αναφέροντας ότι αυτή τεκμηριώθηκε με τέσσερα σημεία, μετά από την πολύωρη σύσκεψη που διημείφθη με τους επικεφαλής των συναρμόδιων υπηρεσιών, ως εξής:

- Δεν έχει υπάρξει καμία αλλαγή ή βελτίωση του προηγούμενου – ανεπαρκούς – καθεστώτος φύλαξης και εφαρμογής του νομικού πλαισίου.
- Οι αρμόδιες υπηρεσίες, υπό τις ισχύουσες συνθήκες (δυσκολία πρόσβασης, έλλειψη υποδομών εποπτείας), είναι αδύνατον να ασκήσουν αποτελεσματική φύλαξη και ικανό έλεγχο στον αριθμό των επισκεπτών που αποβιβάζονται από τα τουριστικά πλοία πάνω στους ήδη αυθαίρετους προβλήτες, για τους οποίους υπάρχουν εν ισχύ τελεσίδικα πρωτόκολλα κατεδάφισης.
- Δεν υπάρχει καμία επιτρεπόμενη υποδομή στοιχειώδους εξυπηρέτησης επισκεπτών και, δεν υπάρχει δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση που προκύψει ανάγκη.
- Το μοναδικό φυσικό περιβάλλον της νήσου και ο οικότοπος του "θαλάσσιου" κέδρου (άρκευθος) έχει πληγεί συστηματικά και αυξανόμενα από την ένταση των δραστηριοτήτων της καλοκαιρινής περιόδου και, κινδυνεύει άμεσα με εξαφάνιση εάν δεν ληφθούν δραστικά μέτρα αντιμετώπισης και αποκατάστασής του.

Συνέχισε, αναφέροντας ότι για να περιοριστεί η «υψηλή» επισκεψιμότητα στο νησί, αυτό που προτείνεται ως πιο ενδεδειγμένο μέτρο είναι η απαγόρευση της αποβίβασης στο νησί από τα μεγάλα ημερόπλοια. Και αυτοί που έχουν το έννομο δικαίωμα, όλοι οι Έλληνες πολίτες, που μπορούν να προσεγγίσουν τον αιγιαλό και την παραλία ελεύθερα από τα σκάφη τους που θα τα αγκυροβολούν, μπορούν μέσω λήψης λουτρού να προσεγγίζουν στο νησί και να παραμένουν στην ακτή. Επίσης και οι φερόμενοι ιδιοκτήτες, για παράδειγμα της οικίας που υπάρχει εκεί, επιτρέπεται να επισκέπτονται την περιουσία τους. Η εφαρμογή αυτού του όρου είναι ένα θέμα προς εξέταση, αλλά είναι προς τη σωστή κατεύθυνση γιατί σύντομα η Δ/ση Δασών Λασιθίου θα έχει πλωτό μέσο. Και τέλος, όλα τα παραπάνω να ισχύσουν για χρονικό διάστημα ενός έτους από την έκδοση της σχετικής Απόφασης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, όπου και θα επανεξεταστεί το θέμα για να ληφθεί εκ νέου μία νέα απόφαση από την Επιτροπή.

Ακολούθησε η συζήτηση και οι τοποθετήσεις των μελών της Επιτροπής

Ασπραδάκης: Αρχικά ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής ότι τη σύσκεψη που προανέφερε ο Συντονιστής, την προκάλεσε ο Δήμαρχος Ιεράπετρας, και συμμετείχε σε αυτή και ο Δήμος Ιεράπετρας με τη Γενική Γραμματέα (κα Χριστοδούλου) και την Αντιδήμαρχο Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών (κα Χατζημαρκάκη). Η θέση του ΔΣ Ιεράπετρας είναι ξεκάθαρη. Αυτή υποστηρίζει η Δημοτική Αρχή εκπροσωπώντας όλο το λαό της Ιεράπετρας και είναι αυτό που θέλει ο κόσμος την επόμενη μέρα για το νησί. Ένα νησί το οποίο θα είναι και επισκέψιμο αλλά και την ίδια στιγμή οι αρμόδιες υπηρεσίες που τόσα χρόνια δεν έκαναν τη δουλειά τους- δεν ανταποκρίθηκαν στις υποχρεώσεις τους, θα πρέπει να ξεκινήσουν κάποια στιγμή να το κάνουν. Την ίδια στιγμή όμως να μην

απαγορεύεται η επισκεψιμότητα στη νήσο Χρυσή. Για τη διάσωση του κεδρόδασους απαιτείται φύλαξη η οποία δεν υπήρχε ποτέ. Συνέχισε εκφράζοντας την επιφυλακτικότητά του στο θέμα της διάθεσης φυλάκων από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., πέραν αυτών που ήδη διαθέτει η Δασική Υπηρεσία, καθώς, από την εμπειρία τους και ως Δημοτική Αρχή, οι διαδικασίες πρόσληψης είναι εξαιρετικά χρονοβόρες λόγω της γραφειοκρατίας. Επίσης σημαντικό θέμα που πρέπει να διευκρινιστεί είναι και η διανυκτέρευσή τους στο νησί.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στο σκέλος της απόφασης της Επιτροπής που αφορά στα ημερόπλοια και το χαρακτήρισε ως πρακτικά αδύνατο. Δηλαδή το να επιτρέπεται να κάνουν τον περίπλου της νήσου και ότι οι λουόμενοι θα μπορούν να προσεγγίζουν την ακτή με κολύμπι. Αναφέρθηκε στη σύσκεψη που διεξήχθη στο Δημαρχείο Ιεράπετρας, στην οποία συμμετείχαν, πέραν του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κ. Πλακιωτάκη, και οι πλοιοκτήτες των ημερόπλοιων αλλά και οι ιδιοκτήτες των μικρών τουριστικών σκαφών οι οποίοι έθεσαν ως το πιο σημαντικό θέμα αυτό της ασφάλειας των επιβατών, και έθεσε ερώτημα στον Συντονιστή της Επιτροπής για το αν θα αναλάβει η Επιτροπή την ευθύνη για τυχόν ατυχήματα που θα συμβούν κατά την εφαρμογή του τρόπου που προτείνει η Επιτροπή.

Όσον αφορά τους μόνιμους κατοίκους, οι οποίοι θα μπορούν να μεταφέρονται στο νησί και στις παραλίες, εξέφρασε την απορία του πώς θα διασφαλιστεί ότι δε θα εισέρχονται (όχι μόνο οι ντόπιοι αλλά και οι λοιποί επισκέπτες) στο κεδρόδασος χωρίς φύλαξη δηλώνοντας ότι το θεωρεί αδύνατο.

Πέρα από τη φύλαξη του κεδρόδασους και την ασφάλεια των επιβατών ο κ. Ασπραδάκης επεσήμανε ότι επίσης καίριο ζήτημα που δεν έχει ακόμα ξεκαθαριστεί είναι το ιδιοκτησιακό καθεστώς της νήσου. Το ζήτημα αυτό αναφέρεται διαρκώς από όλους. Γνωρίζει από πληροφορίες, ότι οι ιδιοκτήτες ήδη κινούνται νομικά ενάντια σε οτιδήποτε γίνει στο χώρο τους δίχως την συγκατάθεσή τους.

Συντονιστής: Ο κ. Παραγκαμιάν, στο ερώτημα που του έθεσε ο προηγούμενος ομιλητής, απάντησε ότι η διαδικασία με ημερόπλοια μικρά 15-25 ατόμων που κάνουν τον περίπλου και οι λουόμενοι κολυμπώντας προσεγγίζουν τις παραλίες, γίνεται και σε άλλα μέρη της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένης ήδη και της νήσου Χρυσή. Τα ημερόπλοια αυτά διενεργούν κρουαζιέρες και η παραμονή στο κάθε νησί δεν διαρκεί πάνω από δύο ώρες. Η δραστηριότητα των επισκεπτών είναι κυρίως πάνω στο πλοίο/σκάφος, δεν «πηδάνε» από αυτά, υπάρχουν ειδικές πλατφόρμες τύπου σκάλας ή άλλου τύπου που κατεβαίνουν και μπαίνουν ομαλά στο νερό, λαμβάνουν το λουτρό τους, τους παρέχετε γεύμα στο σκάφος κλπ. Ένα ημερόπλοιο που παρέχει ανάλογες υπηρεσίες στη Χρυσή είναι το «Νεφέλη».

Όσον αφορά στη φύλαξη, ο Συντονιστής δήλωσε ότι όντως ακόμα δεν υπάρχουν τα «εχέγγυα», αλλά αν περιοριστεί ο αριθμός των επισκεπτών σε συνδυασμό με λίγο πιο εντατική φύλαξη, τότε θα είναι και μικρότερο το πρόβλημα. Επανέλαβε τη παραχώρηση σκάφους από την ερχόμενη άνοιξη, που έχει εξασφαλιστεί από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., γεγονός που θα λύσει το πρόβλημα της γραφειοκρατικής διαδικασίας διάθεσης στις υπηρεσίες του πλωτού μέσου του Λιμεναρχείου προκειμένου να μεταβούν για έλεγχο στο νησί, όπως δήλωσαν οι επικεφαλής των συναρμόδιων υπηρεσιών.

Άλλωστε ήδη έχει προγραμματιστεί, και αυτό θα αποσαφηνιστεί στην επόμενη συνεδρίαση, επίσκεψη στο νησί για την, καταρχάς, διενέργεια συλλήψεων τυχόν ατόμων που εντοπιστούν να διανυκτερεύουν στο νησί και για την καθαίρεση όλων των μικρών κατασκευών το οποίο όπως δήλωσε η Δασική Υπηρεσία μπορεί να γίνει αυτεπάγγελα, χωρίς να γίνει ΚΕΠΠΕ.

Στη συνέχεια παρενέβη ο κ. Ασπραδάκης και, απευθυνόμενος προς τον Συντονιστή, επεσήμανε τα κάτωθι:

Ασπραδάκης: Όσον αφορά στα μικρά σκάφη και το γεγονός που προαναφέρθηκε ότι ανάλογες διαδικασίες γίνονται πανελλαδικά, αυτό είναι κάτι που δεν ισχύει. Όλοι οι ιδιοκτήτες μικρών σκαφών που δραστηριοποιούνται στη νήσο Χρυσή, με υπόμνημά τους, ενημέρωσαν τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στη σύσκεψη που έγινε στο Δημαρχείο Ιεράπετρας την προηγούμενη εβδομάδα, ότι διαφωνούν απόλυτα με τη πρόταση της Επιτροπής. Επίσης ως προς τις κατεδαφίσεις δήλωσε ότι

αυτές κάθε χρόνο είναι αρμοδιότητα του Δασαρχείου να γίνονται και απεύθυνε ερώτημα για το αν έχουν εξασφαλιστεί οι χρηματοδοτήσεις, γιατί εκτός από την κατεδάφιση των παρατηρημάτων θα πρέπει να γίνει και η απομάκρυνση των προϊόντων κατεδάφισης και η μεταφορά τους από το νησί στην Ιεράπετρα. Ορθώς να γίνονται εκεί οι κατεδαφίσεις, αλλά δεν πρέπει να παραμένουν εκεί όλα τα υλικά.

Ο **Συντονιστής** απαντώντας στα ερωτήματα του κ. Ασπραδάκη επεσήμανε ότι όλα αυτά θα συζητηθούν αναλυτικά και θα συνεκτιμηθούν στην επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής, και κάλεσε τα μέλη ένα-ένα να τοποθετηθούν, αρχής γενομένης από τον κ. Δασκαλάκη.

Δασκαλάκης: Αρχικώς, προσδιόρισε τα δύο μείζων θέματα που έχουν σχέση και με την απόφαση της Επιτροπής και με την απόφαση του Δήμου Ιεράπετρας ήτοι : i) φύλαξη και ii) ποια θα είναι η επισκεψιμότητα την ερχόμενη τουριστική περίοδο.

Όσον αφορά στη φύλαξη έθεσε ερώτημα στους εκπροσώπους του Δήμου (κ. Ασπραδάκη και κα Χατζημαρκάκη) αν έχουν διαβάσει το πρακτικό της 3^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής, το οποίο αναλυτικά αναφέρει τις τοποθετήσεις των υπηρεσιών, από τις οποίες διαφαίνεται ότι η προμήθεια ενός πλωτού σκάφους θα τους επιτρέψει αυτονομία στη πρόσβαση στο νησί (όποτε και όποια ώρα αποφασίσουν να επιχειρήσουν σε αυτό) και μάλιστα και μέσω μικτών κλιμακίων ελέγχου. Ειδικά ο επικεφαλής της Δ/σης Δασών Λασιθίου δήλωσε ότι δεν χρειάζεται να αναλωθεί κονδύλι για τη σύνταξη μελετών για τη φύλαξη και εποπτεία και ότι έχει τη δυνατότητα η Υπηρεσία με τους επτά δασοφύλακες που διαθέτει να αναλάβει πλήρως τον έλεγχο της νήσου Χρυσή.

Ο κ. Δασκαλάκης εξέφρασε την πεποίθηση ότι θα γίνονται το καλοκαίρι συχνοί και αποτελεσματικοί έλεγχοι καθώς η Δασική Υπηρεσία, συνεπικουρούμενη για τον έλεγχο από την Αστυνομία, τη Δημοτική Αστυνομία και ως προς τους επιβάτες από το Λιμεναρχείο, και με την προϋπόθεση ότι την άνοιξη θα λάβει το πλωτό σκάφος, θα μπορεί να παρέχει αποτελεσματική φύλαξη στο νησί.

Στη συνέχεια επεσήμανε ότι η φύλαξη έχει άμεσα σχέση με τον αριθμό των επισκεπτών που θα επιτρέπονται στο νησί. Το βασικό είναι ότι οι χιλιάδες κόσμου που ανεξέλεγκτα αποβιβάζονται στη Χρυσή είναι από τα ημερόπλοια. Το Λιμεναρχείο δήλωσε ότι δεν μπορεί να ελέγξει την επισκεψιμότητα υπό την έννοια ότι δίνει μία άδεια απόπλου για λήψη θαλάσσιου λουτρού και δεν έχει αρμοδιότητα να ελέγξει τον κατάπλου, δηλαδή την αποβίβαση στη Χρυσή. Επανάλαβε αυτό που επεσήμανε και στη προηγούμενη συνεδρίαση- προτείνοντας μάλιστα να γίνει επιστολή στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής προκειμένου να ξεκαθαριστεί το θέμα- για το πώς είναι δυνατόν 1.000-2.000 άτομα να επιβιβάζονται πάνω στα μεγάλα πλοία χωρίς ονομαστικές καταστάσεις και στη περίπτωση που γίνει ναυτικό ατύχημα να χαθούν άνθρωποι των οποίων τα ονόματα δεν θα τα γνωρίζει κανείς. Έθεσε λοιπόν το ερώτημα στους εκπροσώπους του Δήμου σχετικά με την ευθύνη που θα φέρουν στην απεύχουσα αυτή περίπτωση καθώς και το μέγεθος της «γελοιότητας», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, διεθνώς αν πρόκειται για αλλοδαπούς επισκέπτες. Το θέμα αυτό έχει άμεση συνάρτηση με τον έλεγχο που διενεργεί το Λιμεναρχείο κατά την επιβίβαση, έλεγχος του αριθμού που εισέρχονται στα πλοία και η ασφάλεια που θα έχουν στο ταξίδι τους.

Όσον αφορά την αποβίβαση, ο κ. Δασκαλάκης ανέφερε το γεγονός ότι υπάρχει μία παράνομη προβλήτα στη θέση «Βουγιού Μάτι» η οποία έχει κριθεί κατεδαφιστέα. Μέχρι 31-03-2022 δεν μπορεί να κατεδαφιστεί. Και συνέχισε προτείνοντας μέσα στο καλοκαίρι να λάβουν χώρα δύο μέτρα ως εξής: i) θα πρέπει το Δασαρχείο να βάλει σίδερα και κορδέλες στη προβλήτα και να γράψει σήμανση ότι απαγορεύεται η αποβίβαση- ωστόσο η κα Καργιολάκη παρενέβη και δήλωσε ότι αυτό δεν εντάσσεται στις αρμοδιότητες του Δασαρχείου- και ii) τα ημερόπλοια να διενεργούν μόνο ένα δρομολόγιο, τακτική που δεν ακολουθούσαν μέχρι τώρα όπως έχει αποδειχθεί.

Τέλος έκανε αναφορά στο πλήθος των συνεντεύξεων που έχουν δοθεί στα ΜΜΕ από την πλευρά του Δήμου Ιεράπετρας κατά τις οποίες γινόταν αναφορά περί «κλεισίματος» του νησιού από την Επιτροπή καθώς και απαγόρευσης της προσέγγισης σε αυτό ακόμα και των ντόπιων Ιεραπετριτών. Κάτι τέτοιο δεν προκύπτει από τις αποφάσεις της Επιτροπής.

Η επισκεψιμότητα όπως διενεργείται σε άλλες παραλίες της Ελλάδας, για παράδειγμα «Ναυάγιο» της Ζακύνθου και «Λαλάρια» της Σκιάθου που θεωρούνται από τις 10 καλύτερες παραλίες του κόσμου,

γίνεται με τον τρόπο που προτείνει η Επιτροπή (αγκυροβολία πλοίων για λήψη θαλάσσιου λουτρού των επισκεπτών οι οποίοι αν επιθυμούν προσεγγίζουν την ακτή κολυμπώντας). Ενδεικτικά ανέφερε και άλλους προορισμούς όπως η Κυρά Παναγιά στην Αλόνησο, η Κουτσουπιά της Κεφαλονιάς, το Κουφονήσι Λασιθίου.

Όσο αφορά στη κατασκήνωση μέσα στο δάσος, ο κ. Δασκαλάκης ανάγνωσε απόσπασμα από τη σελίδα 45 της Ενδιάμεσης έκθεσης της ομάδας επιστημόνων του ΙΔΜΟ-ΕΛΓΟ Δήμητρα έτους 2019 – στο πλαίσιο της διενέργειας έρευνας για τα αίτια ξήρανσης των κέδρων- το οποίο αναφέρει : «Οι σκηνές στο κεδροδάσος το καλοκαίρι είναι σχεδόν τόσο πυκνές όσο οι οικίες στην Ιεράπετρας» και τόνισε ότι αυτό αποτελεί άλλη μία επιβεβαίωση ότι πολύς κόσμος διαμένει στο νησί και κατασκηνώνει παράνομα. Και πρέπει να σταματήσει επιτέλους να γίνεται καθώς το νησί είναι όλο δασικό και αναδασωτέο, απαγορεύεται σε αυτό η κατασκήνωση ειδικά την αντιπυρική περίοδο από 1^η Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου εκάστου έτους. Επίσης ανέφερε ότι περίπου το 30% των κατασκηνωτών είναι Ιεραπετρίτες και το 70% είναι από άλλες περιοχές της Ελλάδας και αλλοδαποί τουρίστες. Επομένως με την απόφαση που προτείνει η Επιτροπή περί απαγόρευσης της αποβίβασης, περίπου 70% από τους κατασκηνωτές θα περιοριστεί

Τέλος τόνισε ότι το Δασαρχείο πρέπει να επικεντρώσει τους ελέγχους του και σε αυτή τη δραστηριότητα αλλά ταυτόχρονα πρέπει να ενημερωθούν τα σχολεία και οι μαθητές-που είναι γνωστό στην Ιεράπετρα ότι με τη λήξη της σχολικής χρονιάς τα παιδιά της 2^{ας} και 3^{ης} Λυκείου είθισται να κατασκηνώνουν για μία εβδομάδα στο νησί για λόγους αναψυχής - για τις απαγορεύσεις που υπάρχουν και τους λόγους που αυτές επιβάλλονται λόγω της σοβαρής υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νησιού, ειδικότερα των αρκεύθων.

Καταλήγοντας, ο κ. Δασκαλάκης εξέφρασε την πεποίθηση ότι η τοπική και ευρύτερη κοινωνία θα έχει ευαισθητοποιηθεί μέχρι την έναρξη της τουριστικής περιόδου ώστε, φέτος τουλάχιστον, να υπάρχει μία διαφορετική αντιμετώπιση όσον αφορά στο θέμα της επισκεψιμότητας (να σταματήσουν οι αποβιβάσεις των χιλιάδων επισκεπτών στους αυθαίρετους κατεδαφιστέους προβλήτες, τα ημερόπλοια και τα μικρά τουριστικά σκάφη να προσαρμόσουν τις δραστηριότητές τους αναλόγως).

Προμπονάς: Εκπροσωπώντας το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, ανέφερε ότι κατά την 1^η συνεδρίαση της Επιτροπής είχε, αρχικώς, εκφράσει τις επιφυλάξεις του στο να απαγορευτεί εντελώς η αποβίβαση στο νησί. Όμως, διαπιστώνοντας κατά την 3^η συνεδρίαση, όπου τοποθετήθηκαν οι επικεφαλής των συναρμόδιων υπηρεσιών, και συνυπολογίζοντας τα όσα αναφέρονται στο αποφασιστικό μέρος της αρ. 1/2022 Απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας, σημείο [1]: *«Επιθυμούμε ένα Νησί ελεγχόμενο, προστατευμένο, οργανωμένο, ανοικτό, όπου κάθε Φορέας θα εκτελέσει κατά προτεραιότητα τις υποχρεώσεις του, κατά λόγο αρμοδιότητας»*, δεν συμπεραίνεται το «ποιος» θα πείσει και «ποιος» θα επιβάλλει στις συναρμόδιες Υπηρεσίες να εκτελέσουν κατά προτεραιότητα τις υποχρεώσεις τους, όταν οι ίδιοι οι Φορείς που σχετίζονται με τη Χρυσή δήλωσαν ότι είναι αδύνατον να ελεγχθεί το οτιδήποτε έχει να κάνει με την αποβίβαση, τη διαμονή κλπ., υπό τις υφιστάμενες συνθήκες. Το γιατί γίνεται αυτό δεν είναι αρμοδιότητα αυτής της Επιτροπής, ήτοι το να υποδείξει στις Υπηρεσίες ποιος θα κάνει τις υποχρεώσεις του κατά προτεραιότητα. Επομένως, κατά τον κ. Προμπονά: i) η απόφαση που λήφθηκε από την Επιτροπή κατά τη 3^η συνεδρίαση, χωρίς καμία διάθεση υποβίβασης των αποφάσεων του Δήμου Ιεράπετρας, είναι και η μόνη που μπορεί να εφαρμοστεί στην τρέχουσα περίοδο, ii) το περιεχόμενο του αποφασιστικού της εξεταζόμενης απόφασης του ΔΣ Ιεράπετρας είναι αποδεκτό αλλά κρίνεται περισσότερο ως «πολιτικό» κείμενο, «ευχολόγιο» -καθόλου επιστημονικό- παρά ως κάτι εφαρμόσιμο για την αποτελεσματική προστασία του νησιού. Τα τελευταία χρόνια όλα αυτά που αναφέρονται δεν έχουν γίνει και δεν γίνονται.

Μιχελaráκης: Εξέφρασε τη δυσaréσκεία του για όσα έχουν ειπωθεί δημόσια, μέσω συνεντεύξεων στα ΜΜΕ, το τελευταίο χρονικό διάστημα για το γεγονός ότι ο ίδιος αποτελεί τακτικό μέλος της Επιτροπής, με υποτιμητικά σχόλια για το επάγγελμα του ιδίου που κατ' επέκταση υποβιβάζουν το κλάδο που εκπροσωπεί σε αυτή την Επιτροπή. Επίσης εξέφρασε τη λύπη του για όλα τα υποτιμητικά σχόλια που έγιναν για το σύνολο των μελών της Επιτροπής κατά τη διάρκεια του Δημοτικού

Συμβουλίου της 28^{ης} Ιανουαρίου 2022. Ανέφερε ότι τα τελευταία τρία χρόνια, ως Πρόεδρος του Σωματείου Καταστηματαρχών Εστίασης, έχει συμμετάσχει σε πολλές συζητήσεις- και με τα μέλη του σωματείου του- με τους λοιπούς επιχειρηματίες της πόλης αλλά και με όσους δραστηριοποιούνται μέσω караβιών/σκαφών στο νησί, για το ότι πρέπει να βρεθεί ένας «πάγιος» τρόπος όλος αυτός ο κόσμος που φτάνει στην πόλη της Ιεράπετρας για να επισκεφτεί τη νήσο Χρυσή, να παραμείνει, πριν ή μετά, στην πόλη ώστε όλο αυτό να είναι ανταποδοτικό και για τον κλάδο της εστίασης και των λοιπών καταστημάτων της πόλης και όχι οι συνοδοί ή ξεναγοί των group να κατευθύνουν τους τουρίστες-επισκέπτες στα σημεία πώλησης εντός των πλοίων ή σκαφών. Επεσήμανε ότι οι επιχειρηματίες, κυρίως της εστίασης, της πόλης αλλά και άλλων κλάδων, μη έχοντας και κανένα οικονομικό όφελος, είναι υπέρ στο να δοθεί μία βιώσιμη λύση στο συνολικό ζήτημα της νήσου και στη διάσωσή του. Αναφερόμενος στην 3^η συνεδρίαση και στη θετική ψήφο που έδωσε στην, κοινά αποδεκτή από όλα τα συμμετέχοντα μέλη, πρόταση επεσήμανε ότι η ενέργεια αυτή απορρέει από «εντολή» των μελών του σωματείου του, τους οποίους και εκπροσωπεί στην Επιτροπή, και όχι από αυθαίρετη προσωπική βούληση ή από άλλου τύπου επιρροές (υπουργών, Δήμου, επιστημόνων).

Στο σημείο αυτό της συζήτησης ο **Συντονιστής** παρενέβη υπενθυμίζοντας σε όλα τα μέλη της Επιτροπής ότι στην Επιτροπή, και βάσει του εγκεκριμένου Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής όπου γίνεται ρητή αναφορά, δεν εκφράζονται συμφέροντα. Ο σκοπός και η αποστολή της Επιτροπής έγκειται αποκλειστικά και μόνο στην εφαρμογή της ΚΥΑ του ΦΕΚ 617/Δ'/2021 για τη προστασία και διατήρηση της νήσου Χρυσή και τη θεσμοθέτηση μέτρων για την αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης. Πρωτεύον στόχος για την Επιτροπή τίθεται το φυσικό περιβάλλον του νησιού προκειμένου αυτό να διατηρηθεί και να υπάρχει για τις επόμενες γενιές και στη συνέχεια η υλοποίηση και εφαρμογή μέτρων για την βιώσιμη διαχείρισή του, μέσω του προσδιορισμού του μεγέθους και του τύπου της ανθρώπινης δραστηριότητας σε αυτό, με απώτερο σκοπό την επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης.

Γουλιδάκης: Αρχικώς, υπενθύμισε σε όλους τους προβληματισμούς που δημιουργούν όλα αυτά που έχουν συζητηθεί στις προηγούμενες συνεδριάσεις της Επιτροπής χαρακτηρίζοντας ως «αγκανθώδες» πρόβλημα τη διαχείριση της νήσου Χρυσή, ενός προορισμού που είναι χαρακτηρισμένο ως περιοχή Natura, αρχαιολογικός χώρος, καταφύγιο άγριας ζωής (ΚΑΖ), αναδασωτέο και έχοντας πλήθος από περιορισμούς. Κατά τα προηγούμενα χρόνια, για πολλούς και διάφορους λόγους, δεν έτυχαν εφαρμογής οι ποινικές διατάξεις σε εκείνους που παραβιάζουν αυτές τις απαγορεύσεις. Επεσήμανε ότι για πρώτη φορά, και έχοντας δώδεκα χρόνια ο ίδιος ενεργή συμμετοχή ως μέλος στην Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Κρήτης και έχοντας λάβει αποφάσεις για τη διαχείριση και άλλων περιοχών Natura, η Περιφέρεια Κρήτης έχει ένα τόσο σημαντικό θεσμικό εργαλείο στη διάθεσή της. Επομένως, αν δεν υπάρχει πραγματική πολιτική βούληση για να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα που θα διασφαλίσουν την αειφορία τέτοιων περιοχών, όπως η νήσος Χρυσή, δυστυχώς δε θα γίνει ποτέ τίποτα.

Ανέφερε την προσπάθεια που ξεκίνησε από τον κ. Χατζηδάκη (τότε Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας) – ο οποίος επισκέφτηκε το νησί - και από τη σημερινή κυβέρνηση η οποία οραματίστηκε, εμπνεύστηκε αυτό το μεγάλο εγχείρημα, θέτοντας μπροστά της- έχοντας εχέγγυα- πάρα πολλά στοιχεία που είχε συλλέξει όπως την ΕΠΜ του 2015 του ΜΦΙΚ και λοιπά στοιχεία από το σύνολο των συναρμόδιων υπηρεσιών. Η δε Περιφέρεια Κρήτης έδωσε την απαιτούμενη σημασία σε αυτό το εγχείρημα και κατάφερε να εξασφαλίσει, για πρώτη φορά, χρηματοδοτικούς πόρους για την επίτευξη αυτού του μεγάλου «σκοπού», έχοντας επίγνωση ότι δεν επαρκούν και θα πρέπει να αναζητηθούν επιπλέον πόροι προκειμένου να υλοποιηθεί το σύνολο των δράσεων/μέτρων του Σχεδίου Δράσης. Οι υπηρεσίες (Δ/ση Ανάπτυξης, Τεχνικές Υπηρεσίες, επιστημονικό προσωπικό) της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου, αμέσως μετά τη θεσμοθέτηση του ΣΔ, κινητοποιήθηκαν διενεργώντας πλήθος συσκέψεων, ώστε να αξιολογήσουν το πολυσύνθετο πρόβλημα, να αναδείξουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλες οι υπηρεσίες, όχι μόνο ο Δήμος Ιεράπετρας, σε ζητήματα προστατευόμενων περιοχών και με

μοναδική πρόθεση να δοθούν λύσεις στα υπάρχοντα προβλήματα, όχι να προκαλούν επιπλέον προβλήματα και να δημιουργούν και άλλα προσκόμματα.

Ο κ.Γουλιδάκης τόνισε ότι παρέχοντας τη χρηματοδότηση του Σχεδίου Δράσης, μετά από αίτημα του Υπουργείου και μέχρι να εξευρεθούν επιπλέον πόροι, η Τοπική Αυτοδιοίκηση (Β' βαθμός) έχει αποφασίσει να συνδράμει σε αυτή τη προσπάθεια, να αποτελέσει μέρος της λύσης αυτού του διαχρονικού προβληματικού ζητήματος της νήσου. Όλα όσα έχουν μέχρι στιγμής ειπωθεί από τους προηγούμενους ομιλητές ήδη είχαν αναδειχθεί από τον κ. Γουλιδάκη, ως εκπρόσωπο της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου στην Επιτροπή, από τη 2^η συνεδρίαση της Επιτροπής.

Ακολούθως, τόνισε ότι όντως το ιδιοκτησιακό καθεστώς είναι μείζον θέμα, για το οποίο ωστόσο σύντομα θα γίνει το ξεκαθάρισμα του ποιοι είναι οι φερόμενοι ιδιοκτήτες, ποιοι από αυτούς είναι νόμιμοι και αν υπάρχουν πραγματικοί διαθέσιμοι εδαφικοί χώροι στο νησί για να υλοποιηθούν τα μέτρα που προβλέπει το Σχέδιο Δράσης. Ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής ότι στις 14 Φλεβάρη θα πραγματοποιηθεί σύσκεψη με τους πρώτους ιδιοκτήτες, που επιθυμούν από τη μεριά τους επικοινωνία και συνεργασία με την Αντιπεριφέρεια Λασιθίου, για να κατατεθούν οι απόψεις τους, που δε σημαίνει ότι αναγκαστικά θα γίνουν και αποδεκτές, στο πλαίσιο επίτευξης μίας από κοινού συνεργασίας στα θέματα διαχείρισης της νήσου με σκοπό την αειφορία. Από τις προκαταρκτικές συζητήσεις με συγκεκριμένη οικογένεια με μεγάλη έκταση στο νησί (οικογένεια Τομαζάτου) εκφράστηκε η άποψή τους περί της αδιαμφισβήτητης ύπαρξης δικαιωμάτων από μέρους τους ως ιδιοκτήτες. Επεσήμανε ωστόσο ότι υπάρχει η επίγνωση ότι η διερεύνηση και επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος πιθανόν ανατρέψει τους υφιστάμενους σχεδιασμούς των δράσεων της Αντιπεριφέρειας αλλά ακόμα και αν συμβεί αυτό θα καταβληθεί προσπάθεια εξεύρεσης εναλλακτικών λύσεων προκειμένου να υλοποιηθεί το ΣΔ και να δημιουργηθούν χώροι διαμονής των φυλάκων και επισκεπτών για λόγους επιστημονικής έρευνας ή διαχείρισης, χώροι αναψυχής και εξυπηρέτησης επισκεπτών, μέσα από νόμιμες διαδικασίες αδειοδότησής τους κλπ.

Επεσήμανε ότι η απόφαση περί περιορισμού της επισκεψιμότητας στη νήσο Χρυσή την ερχόμενη τουριστική περίοδο, ήταν μία απόφαση που λήφθηκε μετά από πολύωρη διεξοδική συζήτηση, μετά από περίσκεψη και εξαντλώντας τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα και ανέδειξαν ότι η κατάσταση για τη νήσο Χρυσή είναι μη αναστρέψιμη, κατά τις απόψεις όλων των επιστημόνων.

Στη συνέχεια ο κ. Γουλιδάκης έκανε σύντομη αναφορά στο γεγονός ότι στο Δημοτικό Συμβούλιο Ιεράπετρας της 28^{ης} Ιανουαρίου 2021, προσκαλέστηκε τελευταία στιγμή-μία ώρα πριν την έναρξη της συνεδρίασης-παρά το γεγονός ότι ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου είχε λάβει έγγραφη επιστολή από τη Συντονίστρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης στην οποία εξέφραζε την αναγκαιότητα να συμμετέχει εκπρόσωπος της ειδικής Επιτροπής για τη Χρυσή στην εν θέματι συνεδρίαση. Γεγονός ωστόσο που δεν θέτει θέματα αντιπαλότητας με τον Δήμαρχο, τη Δημοτική Αρχή, τον Υπουργό. Διαπίστωσε, ωστόσο, το γεγονός της διαφορετικότητας της γενικότερης αντίληψης των πραγμάτων, σημειώνοντας ότι η αντίληψη της Αντιπεριφέρειας Κρήτης έγκειται και θέτει ως πρωτεύων το «εθνικό συμφέρον», όσον αφορά μία στρατηγικού χαρακτήρα επένδυση που θα αποτελέσει πιλοτική επένδυση και η οποία θα δώσει τη γνώση και την εμπειρία στο πώς να χειριζόμαστε και άλλες περιοχές, όχι μόνο στη Κρήτη, αλλά ειδικότερα στο νομό Λασιθίου ο οποίος χαρακτηρίζεται γεωγραφικά από πολυνησία (Κουφονήσι, Ψείρα κα.)

Ακολούθως, ο κ. Γουλιδάκης δήλωσε για άλλη μία φορά και την ύπαρξη της πολιτικής βούλησης αλλά και την ύπαρξη δυνατοτήτων εξεύρεσης χρηματοδοτικών πόρων μέσω διαφόρων προγραμμάτων αλλά και μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης από τη πλευρά του φορέα που εκπροσωπεί. Και χαρακτήρισε ως επιτακτική ανάγκη την ύπαρξη συνλειτουργίας και συνεργασίας, σε αυτό το περιορισμένο χρονικό διάστημα των τριών ετών που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή για την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης, καθώς οι υποχρεώσεις και οι δεσμεύσεις αυτής της Επιτροπής είναι συγκεκριμένες και απορρέουν από το ΦΕΚ.

Σημείωσε ότι το θέμα συζήτησης της συνεδρίασης στην ουσία αφορά στο εάν υπαναχωρήσει η Επιτροπή στις αποφάσεις της περί περιορισμού της επισκεψιμότητας. Ενώ στο Δημοτικό Συμβούλιο που προηγήθηκε, του οποίου η απόφαση αξιολογείται στη τρέχουσα συνεδρίαση-τέθηκε ζήτημα περί «κλεισίματος» του νησιού. Δύο διαφορετικά πράγματα. Η μη ύπαρξη επίσης κάποιας τεκμηριωμένης

μελέτης ως προς τα επιχειρησιακά συμφέροντα και το ύψος των ευρώ που χάνονται περιορίζοντας την επισκεψιμότητα, που κατά την άποψη του κ. Γουλιδάκη δεν αφορούν το σύνολο της πόλης της Ιεράπετρας αλλά σε ορισμένους που μειοψηφούν σε σχέση με το συνολικό εισόδημα που η Ιεράπετρα μπορεί να έχει, αποτελεί επίσης ανασταλτικό παράγοντα αναθεώρησης της ήδη ληφθείσας απόφασης της Επιτροπής. Θα πρέπει να αναλογιστούμε τα οφέλη όχι τώρα αλλά μετά από δέκα χρόνια.

Συμφωνώντας με τον κ. Προμπονά και όσα αυτός ανέφερε για τις αδυναμίες των συναρμόδιων υπηρεσιών στο ζήτημα της φύλαξης και εποπτείας της νήσου, ποια άλλη λύση να σκεφτεί κανείς από αυτή του περιορισμού της επισκεψιμότητας για ένα μικρό χρονικό διάστημα.

Ως προς το σημείο 4 του αποφασιστικού της υπό εξέταση αρ.1/2022 Απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου και την πρόταση της Δημοτικής Αρχής για επιτρεπόμενη χρήση ομπρελοκαθισμάτων και αναψυκτηρίου την ερχόμενη τουριστική περίοδο, ο κ. Γουλιδάκης εξέφρασε την έκπληξή του ως προς το γεγονός ότι ουσιαστικά ζητούν άρση της απόφασης του Υπουργείου Πολιτισμού που ελήφθη υπό το πρίσμα της αναγκαιότητας προστασίας της νήσου, ενός χώρου που είναι στο σύνολό του (χερσαίος και θαλάσσιος) κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος.

Η απόφαση που έλαβε η Επιτροπή συνυπολόγισε όλα τα δεδομένα, ειδικότερα το γεγονός ότι δεν μπορεί κανείς να απαγορεύσει σε ιδιοκτήτες να επισκέπτονται τις περιοχές τους, ούτε στα σκάφη να κάνουν τον περίπλου και να αγκυροβολούν προκειμένου να λαμβάνουν οι περιηγητές το θαλάσσιο λουτρό τους. Έκανε αναφορά στο ν. 4256/2014 όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει, που θέτει τις υποχρεώσεις των επαγγελματικών τουριστικών ημερόπλοιων, των τουριστικών σκαφών αναψυχής, την έννοια της λήψης θαλάσσιου λουτρού και το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις δραστηριότητες αυτές.

Ως προς την απόφαση που έλαβε η Επιτροπή κατά την 3^η συνεδρίασή της, ανέφερε ότι το να περιοριστεί η επισκεψιμότητα στη νήσο Χρυσή για ένα χρόνο, είναι η πιο ενδεδειγμένη λύση ώστε να υπάρξει περαιτέρω επίλυση καιρίων ζητημάτων όπως αυτό της φύλαξης-το οποίο είναι σε καλή κατεύθυνση, αλλά και να αναδειχθούν όλα τα υπόλοιπα. Επίσης σημείωσε ότι από τη μέχρι στιγμής συζήτηση δεν έχει προκύψει κάτι νεωτεριστικό ή κάποια αντιπρόταση ώστε να αλλάξει τη λογική που ανέπτυξε στη τοποθέτησή του. Σαφώς και ορθά διενεργήθηκε η τρέχουσα έκτακτη συνεδρίαση, καθώς έγινε κοινά αποδεκτό από την Επιτροπή ότι ο Δήμος Ιεράπετρας πιθανόν δεν είχε τον απαιτούμενο χρόνο να επεξεργαστεί το Σχέδιο Δράσης καθώς καλείται να αντιμετωπίσει χιλιάδες άλλα προβλήματα όπως όλοι οι μικροί Δήμοι της χώρας. Και αναγνώρισε την πιθανή συνευθύνη της Αντιπεριφέρειας στο γεγονός τη μη επαρκούς ενημέρωσης της Δημοτικής Αρχής τον προηγούμενο Σεπτέμβριο του 2021 όταν και θεσμοθετήθηκε το Σχέδιο Δράσης ανακοινώνοντας τις προθέσεις της Περιφέρειας για τη διεξαγωγή μίας πλήρους και ολοκληρωμένης ενημέρωσης της Δημοτικής Αρχής για την θεσμοθετημένη ΚΥΑ, τα μέτρα και τις δράσεις που αυτή προβλέπει και την σημαντική συμβολή της Επιτροπής στην εφαρμογή της.

Με σεβασμό στους νόμους και την Πολιτεία ο κ. Γουλιδάκης εξέφρασε ότι οφείλει σαν Αντιπεριφερειάρχη να στηρίζει αυτό το Σχέδιο Δράσης αλλά κυρίως να καταβάλλει προσπάθειες εξεύρεσης των αναγκαίων πόρων προκειμένου να γίνουν όλες αυτές οι εγκαταστάσεις που προβλέπονται ως δράσεις στο ΦΕΚ. Ήδη χρηματοδοτεί η Αντιπεριφέρεια σειρά μελετών (ΜΦΙΚ και ΕΛΚΕΘΕ) που βρίσκονται στο στάδιο υπογραφής Προγραμματικών Συμβάσεων.

Η εφαρμογή και υλοποίηση αυτού του ΣΔ, κατέληξε, θα παρακολουθείται πανελλαδικά και πιθανόν θα γίνουν και λάθη στη πορεία υλοποίησής του, όμως μόνο προς θετική κατεύθυνση θα πρέπει να κινούνται τόσο η Επιτροπή, τέσσερα από τα επτά μέλη της οποίας είναι από την Ιεράπετρα, όσο και οι Φορείς Υλοποίησης. Μόνο με οργάνωση και συνεργασία πρέπει να κινηθούν όλοι, με απώτερο σκοπό την αειφορία και «αυτών» που θα μείνουν ως κληρονομιά για τις επόμενες γενιές.

Στο σημείο αυτό της συζήτησης ο **Συντονιστής** παρενέβη αναφέροντας ότι οι δράσεις που έχουν αναλάβει να υλοποιήσουν η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, ο Δήμος Ιεράπετρας και η Περιφέρεια Κρήτης είναι *εξαιρετικά κρίσιμες* καθώς είναι δράσεις “in situ” εφαρμογής για τη βιώσιμη διαχείριση της νήσου. Όλες όμως προαπαιτούν μελέτες. Και οι μελέτες για να υλοποιηθούν απαιτούν αδειοδότηση. Οι μελέτες για να εφαρμοστούν, απαιτούνται χρηματοδοτικοί πόροι. Πρέπει να

καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια από όλους τους Φορείς Υλοποίησης να γίνουν οι μελέτες. Πρέπει να γίνουν άμεσα οι Προγραμματικές Συμβάσεις για να μη χάνεται πολύτιμος χρόνος.

Ακολούθως, επεσήμανε ότι θα ακολουθήσουν πολλές θεματικές συνεδριάσεις σε μία εκ των οποίων θα προσκληθούν εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κόσμου. Επίσης ανέφερε ότι διαπιστώνει το γεγονός ότι στο νησί δεν έχει αλλάξει το παραμικρό και είναι επιτακτική ανάγκη να εισηγηθούν μέτρα από την Επιτροπή και αυτά να εφαρμοστούν από τους φορείς.

Ενημέρωσε τα μέλη ότι, κατά τις συσκέψεις με τους Υπουργούς που διενεργήθηκαν το προηγούμενο χρονικό διάστημα, διαπίστωσε ότι όντως υπάρχει η πολιτική βούληση αλλά δεν ελήφθη κάποια «γενναία» απόφαση. Για παράδειγμα, μία απόφαση για την κατ' εξαίρεση κατεδάφιση των παράνομων προβλητών και επιτάχυνση των μελετών και αδειοδοτήσεων για την κατασκευή νέων. Ούτε ότι τώρα βρίσκουν λύση τα Υπουργεία στο θέμα της φύλαξης μέσω της άμεσης τοποθέτησης φυλάκων στο νησί. Επομένως, ακόμα τα πράγματα κυμαίνονται στα «λόγια» και όσο υφίσταται αυτό ο κ. Παραγκαμιάν εξέφρασε τη σταθερότητά του στην αρχική του τοποθέτηση περί περιορισμού της επισκεψιμότητας στο νησί. Γιατί αυξημένη επισκεψιμότητα σημαίνει αυξημένες ανάγκες φύλαξης. Και οι συνθήκες για την κάλυψη αυτών των αναγκών αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν, είναι σχεδόν μηδενικές.

Καργιολάκη: Είναι σαφές ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει ένα νομικό πλαίσιο μέσα από ένα Σχέδιο Δράσης το οποίο έχει υπογραφεί από δύο Υπουργούς, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τη νομική στήριξη της περιοχής. Αυτό το Σχέδιο Δράσης έχει αναθέσει στην Επιτροπή. Υπάρχουν δύο δεδομένα: 1. Η προστασία του δάσους είναι δεδομένη, από το Σύνταγμα. Είτε ο χώρος είναι δημόσιος είτε ιδιωτικός το δάσος προστατεύεται. Οπότε οτιδήποτε γίνεται εντός του δάσους της περιοχής της νήσου πρέπει να προστατευτεί. 2. Ο αιγιαλός είναι μία περιοχή η οποία είναι κοινόχρηστη. Έχει δοθεί στους Δήμους το δικαίωμα να διαχειρίζονται αυτή την περιοχή αλλά για τη συγκεκριμένη περιοχή του νησιού υπάρχει Απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού η οποία εκδόθηκε με απώτερο σκοπό την προστασία αυτής της περιοχής.

Υπάρχουν κατασκευές που είναι παράνομες. Αυτές θα πρέπει να κατεδαφιστούν. Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης έχει τις αρμόδιες υπηρεσίες (Δ/νση Δασών Λασιθίου και Δ/νση Τεχνικού Ελέγχου) για να εκτελούν κατεδαφίσεις/καθαιρέσεις. Και σαφώς είναι στις προτεραιότητες του φορέα (ΑΔΚ) να κατεδαφιστούν οι παράνομες κατασκευές εντός της περιοχής. Και θα γίνει αυτό αμέσως μόλις δοθεί η δυνατότητα στις συγκεκριμένες υπηρεσίες να το προχωρήσουν.

Από εκεί και μετά, οι προτάσεις του Δήμου σε σχέση με την ασφάλεια των επισκεπτών. Η κα Καργιολάκη εξέφρασε το εξής ερώτημα: «Δεν είναι ασφαλής ο επισκέπτης όταν είναι σε ένα πλοίο και το πλοίο του διασφαλίζει το γεγονός ότι σε κάποια σημεία μπορεί να λάβει το θαλάσσιο λουτρό του και είναι ασφαλής όταν πηγαίνει σε ένα προορισμό που έχει ένα παράνομο λιμάνι που είναι κατεδαφιστέο;». Και επεσήμανε ότι για συγκεκριμένους λόγους έχει κριθεί κατεδαφιστέο, δεν εξασφαλίζει καμία ασφάλεια. Και επειδή τέθηκε το ζήτημα για συγκεκριμένης δυναμικής ημερόπλοια ότι δεν θα μπορούν να εφαρμόσουν την πρόταση της Επιτροπής η κα Καργιολάκη ξανατόνισε ότι αυτά δεν παρέχουν ασφάλεια στους επισκέπτες ούτε προσδένοντας στον παράνομο κατεδαφιστέο προβλήτα.

Στο σημείο αυτό ο κ. Ασπραδάκης παρενέβη απευθύνοντας ερώτημα στη κα Καργιολάκη σχετικά με το «ποιος» το λέει ότι δεν είναι ασφαλής για τους επισκέπτες η πρόσδεση στον συγκεκριμένο προβλήτα και αν γνωρίζει αν στο παρελθόν έχει γίνει κάποιο ατύχημα εκεί, που δεν γνωρίζει ο Δήμος, καθώς και εάν έχει επισκεφθεί ποτέ το Γαϊδουρονήσι.

Καργιολάκη: Απαντώντας στα ερωτήματα του κ. Ασπραδάκη, ανέφερε ότι δεν χρειάζεται να συμβεί ατύχημα για να ληφθούν τα ορθά μέτρα και συνέχισε την τοποθέτησή της επαναλαμβάνοντας στα μέλη ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν προβλήτες που έχουν κριθεί κατεδαφιστέοι και αυτό πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Σε όλο τον κόσμο, στις πολύτιμες και σημαντικές περιοχές που χρήζουν προστασίας, δεν μπορεί να είναι ανεξέλεγκτη η επισκεψιμότητα.

Μετά από ερώτημα του κ. Ασπραδάκη τι έκαναν οι φορείς μέχρι σήμερα γι' αυτό, η κα Καργιολάκη σημείωσε ότι μέχρι στιγμής δυστυχώς η διαχείριση της νήσου ήταν πιο «χαλαρή». Όμως τώρα η Πολιτεία παίρνει τη πρωτοβουλία να λυθούν κάποια σοβαρά ζητήματα σχετικά με τη Χρυσή και ουσιαστικά είναι πολύ σημαντικό ότι σε αυτή τη προσπάθεια έχει συμπεριληφθεί και ο Δήμος Ιεράπετρας, ως πολύ σημαντικός κρίκος σε αυτή την αλυσίδα.

Στο σημείο αυτό παρενέβη η **κα Χατζημαρκάκη** σημειώνοντας ότι ο Δήμος είναι «μόνος» του χρόνια τώρα και ότι μέχρι και τη μελέτη ΕΠΜ 2015 στην οποία στηρίχτηκε το ΦΕΚ του Σχεδίου Δράσης ο Δήμος Ιεράπετρας τη χρηματοδότησε.

Καργιολάκη: Συνέχισε τη τοποθέτησή της σημειώνοντας, αρχικώς, ότι οι απόψεις του Δήμου είναι επιθυμητό από όλους να εισακούγονται θεωρώντας ότι ο Δήμος Ιεράπετρας είναι μία υπηρεσία που «βλέπει» το καλό της περιοχής αρμοδιότητάς του. Και συμπλήρωσε ότι το νησί πρέπει να αναπτυχθεί μέσα από μία διαδικασία βιώσιμη. Βάζοντας ανεξέλεγκτα ανθρώπους στο νησί σαφώς δεν το «βοηθάμε». Αυτή τη στιγμή είναι πολύ σημαντικό να μπορεί να γίνει ένας έλεγχος και την ίδια στιγμή, θύμισε σε όλους, ότι οι φορείς οφείλουν να στηρίζουν και να εφαρμόζουν ένα συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο και να προσπαθούν μέσα από αυτό να επιτευχθεί η προστασία και η διατήρηση της νήσου για να μείνει «κάτι» και για τους επόμενους.

Καταλήγοντας, και επειδή έγινε αναφορά από τους εκπροσώπους του Δήμου για τις «χρονοβόρες» διαδικασίες, σημείωσε ότι και μόνο η λειτουργία και οι μέχρι τώρα εργασίες της Ειδικής Επιτροπής αποδεικνύουν τη μεγάλη προσπάθεια που γίνεται να «σπάσει» η χρονοκαθυστέρηση. Σαφώς θα υπάρχουν προσκόμματα, ή θέματα που δεν έχουν προβλεφθεί, το σημαντικό όμως είναι όλοι οι φορείς, και με το Δήμο, να είναι «εδώ» σε αυτή τη προσπάθεια, όλοι μαζί και συνεργατικά, για να το αντιληφθούν και να βρουν εναλλακτικές.

Ο **Συντονιστής** παρενέβη ενημερώνοντας τα μέλη ότι ήδη οι ιδιοκτήτες έχουν καταθέσει μηνυτήρια αναφορά και έχει απευθύνει έγγραφο, αρχές Φεβρουαρίου, η Πταισματοδίκης Ιεράπετρας προς όλες τις υπηρεσίες με αρμοδιότητες στη νήσο Χρυσή, προκειμένου να ενημερωθεί ως προς τις ενέργειές τους σχετικά με τα μέτρα προστασίας και καταστολής του φαινομένου υποβάθμισης του περιβάλλοντος στο νησί.

Στη συνέχεια κάλεσε τον κ. Ασπραδάκη, ως τακτικό μέλος της Επιτροπής που παρίσταντο στη τρέχουσα συνεδρίαση με δικαίωμα ψήφου στη λήψη των τελικών αποφάσεων αυτής, να τοποθετηθεί ωστόσο η κα Χατζημαρκάκη, μη τηρουμένης της διοικητικής διαδικασίας που διέπει τη λειτουργία της Επιτροπής και βάσει του Κανονισμού αυτής, ζήτησε το λόγο αντί του κ. Ασπραδάκη, προκαλώντας την αντίδραση των υπολοίπων συμμετεχόντων. Ο Συντονιστής υπενθύμισε τις ορθές διαδικασίες ωστόσο προκειμένου να συνεχιστεί ομαλά η συνεδρίαση παραχώρησε το λόγο στη κα Χατζημαρκάκη.

Χατζημαρκάκη: Απευθυνόμενη αρχικώς στον Συντονιστή, διαμαρτυρήθηκε για το γεγονός ότι δημοσίως ειπώθηκε ο λόγος του διοικητικής φύσεως κωλύματος που δεν της επέτρεπε να αναπληρώσει τον κ. Ασπραδάκη κατά τη προηγούμενη 3^η συνεδρίαση της Επιτροπής, σημειώνοντας ότι θα μπορούσε να κινήσει νομικές διαδικασίες καθώς το διοικητικό έγγραφο που δημιούργησε το εν θέματι κώλυμα εκπροσώπησης του Δήμου, έφερε ένδειξη βαθμού ασφαλείας «εμπιστευτικό πρωτόκολλο». Συνέχισε σημειώνοντας ότι με προσωπική της βούληση ενημέρωσε η ίδια το Δημοτικό Συμβούλιο περί του θέματος και επεσήμανε ότι έπρεπε έγκαιρα η Επιτροπή να έχει ενημερωθεί από την αρμόδια υπηρεσία περί της ύπαρξης του κωλύματος.

Ακολούθως, ως προς το θέμα της επισκεψιμότητας στο νησί, ανέφερε ότι ο Δήμος Ιεράπετρας έχει την ευθύνη να εισπράττει το ανταποδοτικό τέλος του ενός ευρώ. Όταν πλησιάζουν οι επισκέπτες το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο των 1.500 ατόμων, βάσει του θεσμοθετημένου εν ισχύ Κανονισμού Λειτουργίας, οι υπάλληλοι του Δήμου διακόπτουν την είσπραξη του ως άνω ποσού και ενημερώνουν όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες προκειμένου να διεξάγουν τον έλεγχο του πόσοι θα μπουν στο νησί. Καμία υπηρεσία δεν το κάνει ποτέ. Το Λιμεναρχείο είναι η υπηρεσία που μπορεί να εγκρίνει τον

απόπλου δύο και τρεις φορές στο ίδιο καράβι. Αυτή τη στιγμή, προκειμένου να καλυφθεί η αδυναμία των υπολοίπων υπηρεσιών με αρμοδιότητες φύλαξης και ελέγχου στο νησί, γίνεται προσπάθεια να «καταδικαστεί», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε η κα Χατζημαρκάκη, μία ολόκληρη κοινωνία.

Στη συνέχεια απεύθυνε προσωπικό ερώτημα στον κ. Γουλιδάκη, τακτικό μέλος της Επιτροπής, σχετικά με το αν στην Επιτροπή αυτή εκφράζει τις προσωπικές του απόψεις ή τις απόψεις του φορέα που εκπροσωπεί. Και συνέχισε ενημερώνοντας τα μέλη ότι ο κ. Αρναουτάκης (Περιφερειάρχης) σε συνομιλία του την προηγούμενη ημέρα με τον κ. Καλαντζάκη (Δήμαρχο Ιεράπετρας) δήλωσε ξεκάθαρα ότι δεν συμφωνεί με τις τοποθετήσεις του εκπροσώπου του φορέα του, συμφωνεί με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και αγνοεί τις τοποθετήσεις του κ. Γουλιδάκη.

Η κα Χατζημαρκάκη δήλωσε ότι οι αποφάσεις της Επιτροπής της προηγούμενης συνεδρίασης, ως όφειλαν οι εκπρόσωποι του Δήμου στην Επιτροπή αυτή, τέθηκαν υπόψη του Δημοτικού Συμβουλίου. Η Δημοτική Αρχή κατηγορήθηκε για διάφορα, όπως για παράδειγμα για υποστήριξη των συμφερόντων των «λίγων». Επεσήμανε, ότι η Δημοτική Αρχή δεν εξυπηρετεί κανενός το συμφέρον. Μέλημά της είναι το συμφέρον του νησιού και της προστασίας του και έκανε αναφορά στην εν εξελίξει μελέτη του ΕΛΓΟ-Δήμητρα που χρηματοδοτεί ο Δήμος Ιεράπετρας. Και συμπλήρωσε ότι η Περιφέρεια Κρήτης δεν διέθεσε ιδίους πόρους-όπως είχαν δηλώσει-για την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης, οι πόροι είναι από το ΠΔΕ.

Η κα Χατζημαρκάκη, κλείνοντας την τοποθέτησή της, επεσήμανε σε όλους ότι ο Δήμος Ιεράπετρας δεν είναι «απέναντι» σε αυτό το εγχείρημα αλλά θα κάνει και «το παραπάνω», όπως το κάνει τόσα χρόνια. Από το 2018 ο Δήμος καταβάλλει προσπάθειες για το θέμα της νήσου υποβάλλοντας και σχετικά έγγραφα σε όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες.

Στο σημείο αυτό ο κ. Γουλιδάκης ζήτησε να παρέμβει και να απαντήσει σε όσα ειπώθηκαν από την κα Χατζημαρκάκη με αναφορά στο όνομά του.

Γουλιδάκης: Τόνισε ότι σε κάθε περίπτωση, σεβόμενοι όλες τις διαδικασίες, οι απαντήσεις σε όλα αυτά τα ζητήματα είναι δρομολογημένες και όχι εκ των υστέρων, και θα δοθούν στο Περιφερειακό Συμβούλιο όπου και θα υπάρξει εκτενής ενημέρωση για τις απόψεις της Επιτροπής και τις εργασίες που έχουν γίνει μέχρι τώρα, τόσο προς τους συμβούλους όσο και προς τους πολίτες. Στο θέμα περί έκφρασης ή μη προσωπικών απόψεων, ο κ. Γουλιδάκης σημείωσε ότι προφανώς οι τοποθετήσεις του δεν είναι απόρροια προσωπικών απόψεων αλλά αντίθετα αποτέλεσμα διαρκούς επικοινωνίας τόσο με τα μέλη της Επιτροπής όσο και με τις υπηρεσίες της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου αλλά και με άλλους συνεμπλεκόμενους φορείς. Επίσης ενημέρωσε τα μέλη ότι στις προγραμματισμένες ενέργειες των επόμενων ημερών έγκειται συνάντηση του ιδίου και της κας Κοζυράκη (Συντονίστριας ΑΔΚ) με τον Περιφερειάρχη Κρήτης. Υπενθύμισε επίσης ότι στο Περιφερειακό Συμβούλιο τα μέλη λειτουργούν συλλογικά, ψηφίζουν αποδεχόμενοι ή απορρίπτοντας τις προτάσεις, ακολουθώντας όλοι πιστά, συμπεριλαμβανομένου και του ιδίου, δημοκρατικές διαδικασίες.

Στη συνέχεια ο **Συντονιστής** κάλεσε πάλι τα μέλη να πάρουν το λόγο στη περίπτωση που επιθυμούν να συμπληρώσουν τις αρχικές τους τοποθετήσεις.

Μιχελάρakis: Πήρε το λόγο αναφέροντας ότι σχετικά με τη φέρουσα ικανότητα στο νησί ισχύει προς το παρόν ο αριθμός των 1.500 ατόμων, βάσει του ισχύοντος Κανονισμού λειτουργίας του. Ωστόσο, συμφωνώντας με την άποψη του Δήμου Ιεράπετρας, δήλωσε ότι καμία υπηρεσία δεν μπορεί να τα ελέγξει. Επίσης από τις συνεντεύξεις που έχουν γίνει το τελευταίο διάστημα, προκλήθηκε η απορία του πώς θα καταφέρουμε αν δεν περιοριστεί η επισκεψιμότητα στο νησί να ελέγξουμε έστω αυτόν τον ισχύοντα αριθμό των 1.500 ατόμων. Δεδομένου, όπως είναι κοινά γνωστό, στη πόλη της Ιεράπετρας τον μήνα Αύγουστο μόνο από τα караβάκια μπαίνουν στο νησί 2.500-3.000 άτομα. Σε αυτά δεν υπολογίζονται τα μικρά караβάκια -9 στον αριθμό, δυναμικής 250 ατόμων- τα οποία δεν φαίνονται πουθενά και που φέτος θα γίνουν 10 στον αριθμό και επομένως δυναμικής 300 ατόμων. Ο κ. Μιχελάρakis έθεσε το ερώτημα, αν σε αυτούς τους υπολογισμούς συμπεριληφθούν και τα άτομα από

τα ημερόπλοια, φέτος «ποιος» θα διασφαλίσει ότι θα τηρηθεί το μέγιστο επιτρεπόμενο όριο των 1.500 ατόμων, αν εν τέλει αποφασίσει η Επιτροπή να μη περιοριστεί η επισκεψιμότητα;

Συντονιστής: Παρενέβη διευκρινίζοντας ότι αρχικώς ο Κανονισμός στο νησί προέβλεπε 500 άτομα – ένας minimum αριθμός ασφαλής και διαχειρίσιμος- στη συνέχεια όμως τροποποιήθηκε σε 1.200 άτομα και με τον ισχύον Κανονισμό το όριο ανέρχεται σε 1.500 άτομα. Επίσης άλλο θέμα είναι πόσα άτομα επιτρέπονται ημερησίως και άλλο θέμα πόσα άτομα βρίσκονται την ίδια στιγμή πάνω στο νησί. Ο αριθμός των 1.500 ατόμων ορίστηκε αυθαίρετα, χωρίς να βασίζεται σε κάποια μελέτη ή σχεδιασμό, και γι' αυτό το λόγο το Σχέδιο Δράσης που η Επιτροπή θα υλοποιήσει, προβλέπει ειδική μελέτη επί του θέματος, τη μελέτη φέρουσας ικανότητας η οποία θα καταδείξει τον αριθμό των επισκεπτών που μπορεί να «αντέξει» η νήσος.

Χατζημαρκάκη: Στο θέμα που προαναφέρθηκε, η κα Χατζημαρκάκη παρείχε στα μέλη επίσημα στατιστικά στοιχεία όπως αυτά χορηγήθηκαν από το Λιμεναρχείο Ιεράπετρας σύμφωνα με τα οποία δεν υπάρχει καμία περίπτωση να επισκέπτονται 2.500-3.000 άτομα το νησί ούτε να βρίσκονται ταυτόχρονα τόσα πάνω σε αυτό. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι μόνο τέσσερις μέρες όλο το προηγούμενο καλοκαίρι (έτους 2021) έγινε υπέρβαση του ορίου των 1.500 ατόμων. Οπότε τα νούμερα που ακούγονται για 2.500-3.000 άτομα δεν είναι έγκυρα. Επίσης ενημέρωσε τα μέλη ότι ο Δήμος Ιεράπετρας εισέπραξε συνολικά-μέσω του ανταποδοτικού τέλους του ενός ευρώ - 110.000,00€ όλο το χρόνο. Που σημαίνει ότι οι επισκέπτες δεν ήταν πάνω από 120.000 σε αριθμό.

Μετά τα ως άνω διαλαμβανόμενα, και φτάνοντας στο σημείο της συζήτησης περί λήψης σχετικής απόφασης, ο **Συντονιστής** έθεσε στα μέλη ερώτημα ως προς τις διαπιστώσεις τους μετά τα όσα διημείφθησαν μέχρι στιγμής. Συγκεκριμένα απεύθυνε τα ερωτήματα: **i)** είτε περί τροποποίησης των αποφάσεων της προηγούμενης (3^{ης}) συνεδρίασης στη περίπτωση που τα μέλη έχουν διαπιστώσει ότι τα δεδομένα που ελήφθησαν υπόψη και οδήγησαν στις αποφάσεις κατά την 3^η συνεδρίαση έχουν αλλάξει ή υπάρχουν τα «εχέγγυα» για ελεγχόμενη επισκεψιμότητα στο νησί, **ii)** είτε επικαιροποίησης των αποφάσεων στη περίπτωση διαπίστωσης ότι δεν έχει αλλάξει κάτι που δύναται να οδηγήσει σε τροποποίηση των αποφάσεων.

Σε αντίδραση της **κας Χατζημαρκάκη**, η οποία διέκοψε και δήλωσε ότι τα «εχέγγυα» που προαναφέρθηκαν δεν θα τα έχουν ποτέ στη περίπτωση της διαχείρισης της νήσου και ότι δεν γίνεται αυτά να αποτελούν τη βάση για τη λήψη της απόφασης, ο **Συντονιστής** επεσήμανε ότι η απόφαση της προηγούμενης συνεδρίασης ήταν πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη. Και συνέχισε τη διαδικασία θέτοντας διαφορετικά το ερώτημα στα μέλη, ήτοι εάν έχουν πειστεί ότι έχει αλλάξει η αιτιολόγηση αυτή; Εάν όχι τα μέλη υποστηρίζουν και παραμένουν στις θέσεις τους;

Η **κα Χατζημαρκάκη** παρενέβη και έθεσε ένα θέμα για τροποποιηθεί η απόφαση, σχετικά με το ποιος θα αναλάβει την ευθύνη σε περίπτωση ατυχήματος για παράδειγμα πιθανού πνιγμού λουόμενου.

Ο **Συντονιστής** απαντώντας ανέφερε ότι βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας είναι ευθύνη του πλοίαρχου και του καπετάνιου. Και συνέχισε σημειώνοντας ότι ο περιηγητής που δεν ξέρει να κολυμπάει δε θα μπει καθόλου στο νερό ούτως ή άλλως.

Η **κα Χατζημαρκάκη** ανέφερε ότι θα μπορούσε έστω να πάει στην παραλία και με την πρόταση της Επιτροπής κάτι τέτοιο αποκλείεται ως δυνατότητα για τον επισκέπτη. Στην ουσία η Επιτροπή με την πλειοψηφική της απόφαση της προηγούμενης συνεδρίασης «κλείνει» το νησί καθώς κανένας πλοιοκτήτης ή καπετάνιος δεν πρόκειται να αναλάβει την ευθύνη να «ρίξει» στη θάλασσα πενήντα άτομα και να πάνε στη στεριά οι τριάντα.

Ο **Συντονιστής** υπερτόνισε το γεγονός ότι η νήσος Χρυσή δεν είναι «επιχείρηση». Ούτε «ανοίγει» ούτε «κλείνει» και παρακάλεσε τους συμμετέχοντες να συνεχιστεί η διαδικασία, δίνοντας το λόγο στον κ.Δασκαλάκη.

Δασκαλάκης: Συμπλήρωσε στην αρχική του τοποθέτηση ότι, σύμφωνα με την ενημέρωση του Λιμεναρχείου Ιεράπετρας, τα σκάφη αποπλέουν από την Ιεράπετρα και την ευθύνη για την αποβίβαση τους στη Χρυσή την έχουν οι καπετάνιοι. Έχουν συμβεί δεκάδες ατυχήματα κατά την αποβίβαση των επισκεπτών σε αυτόν τον προβλήτα, τα οποία είναι γνωστά στην τοπική κοινωνία της Ιεράπετρας, αλλά αποκρύπτονται.

Συντονιστής: Διευκρίνισε σε όλους ότι το Λιμενικό έχει ευθύνη στη θάλασσα. Έχει αρμοδιότητα για την έγκριση του απόπλου ημερόπλοιων και της ημερήσιας διαδρομής. Δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία που το διέπει αρμοδιότητα στην αποβίβαση των επισκεπτών. Αυτό προκύπτει από τις σχετικές αποφάσεις που εκδίδονται κάθε χρόνο από το Λιμεναρχείο Ιεράπετρας και αναρτώνται στη Διαύγεια. Η νομοθεσία αναφέρεται και ορίζει την ευθύνη που έχει ο καπετάνιος, πού θα προσδέσει ή θα αγκυροβολήσει το πλοίο, και σε τίποτα σχετικό με την αποβίβαση των περιηγητών. Οι αρμοδιότητες ωστόσο του Λιμεναρχείου έχουν να κάνουν με την επιβίβαση στο πλοίο από το σημείο που έχει οριστεί στο λιμάνι της Ιεράπετρας και την αποβίβαση του ίδιου αριθμού επισκεπτών, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία.

Στη συνέχεια ο **Συντονιστής** έθεσε το θέμα σε ψηφοφορία, καλώντας ένα-ένα τα μέλη να εκφράσουν τις τελικές τους θέσεις και να ψηφίσουν.

Προμπονάς: Διαπιστώνοντας το γεγονός ότι κανένας δεν δύναται να αναλάβει την υποχρέωση και να εφαρμόσει αποτελεσματικά το ποιοι μπαίνουν στο νησί, ποιοι μένουν, ποιοι είναι νόμιμοι, ποιοι παράνομοι, πόσοι διανυκτερεύουν, εξέφρασε την άποψή του ότι πρέπει να περιοριστεί η επισκεψιμότητα στο νησί, δεν διέκρινε κάτι καινούριο σε όσα διημέφθησαν στη τρέχουσα συνεδρίαση και δήλωσε ότι μένει σταθερός στη προηγούμενη θέση του.

Μιχελaráκης: Επανάλαβε την άποψή του ότι καμία υπηρεσία δεν μπορεί να καθορίσει τεκμηριωμένα το πόσα άτομα θα πρέπει να βρίσκονται πάνω στο νησί. Επίσης ποιοι μένουν σε αυτό, ποιοι διαμένουν τη νύχτα, ποιοι πάνε, πώς πάνε, τι δραστηριότητες έχουν στο νησί, τι υλικά μεταφέρουν. Κανείς δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη, ούτε οι υπηρεσίες ούτε οι πλοιοκτήτες. Συνέχισε αναφέροντας ότι προέβη σε ενέργειες ο ίδιος προκειμένου να υπάρξει επικοινωνία με τους μικρούς πλοιοκτήτες και προγραμματίστηκε σχετικό ραντεβού στο οποίο εν τέλει δεν συμμετείχε κανένας γιατί αποφάσισαν πιθανότατα ότι το πρόβλημα θα λυθεί από τον Υπουργό.

Ακολούθως, διαπίστωσε ότι κανένα δεν ενδιαφέρει το περιβάλλον του νησιού και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη διατήρησή του. Κανένα δεν ενδιαφέρει το αποτύπωμα που αφήνει ο ανθρώπινος παράγοντας στο νησί. Υπήρξαν κάποιοι που δήλωναν στα ΜΜΕ ότι υπάρχουν μελέτες που δεν έχει λάβει υπόψη της η Επιτροπή. Τα συμπεράσματα όλων των μελετών, ανεξάρτητα του ποιος φορέας τις χρηματοδότησε, επισημαίνουν την αρνητική επίπτωση του ανθρώπινου παράγοντα στο νησί. Όταν για παράδειγμα στο ζήτημα του καθαρισμού της νήσου ο καθένας-μη αναλαμβάνοντας την ατομική του ευθύνη-περιμένει μόνο από το Δήμο να απομακρύνει τα απορρίμματα και να διατηρεί καθαρό το νησί ενώ παράλληλα ενεργεί ατομικά αντίθετα και συνεχίζει να ρυπαίνει το νησί. Επιπροσθέτως, ανέφερε και τις κριτικές του TripAdvisor και όσων έχουν επισκεφθεί τη Χρυσή, που ναι μεν χαρακτηρίζουν με «ωραία» λόγια το νησί αλλά αναδεικνύουν όλα τα προβλήματα της ρύπανσης, της έλλειψης των στοιχειωδών υποδομών υγιεινής ή παροχής πρώτων βοηθειών κα.

Ο κ. Μιχελaráκης, καταλήγοντας, ανακοίνωσε ότι εκπροσωπώντας τα μέλη του Σωματείου Καταστηματαρχών Εστίασης Ιεράπετρας, μένει σταθερός στην προηγούμενη άποψή του και ψηφίζει υπέρ της επικαιροποίησης των αποφάσεων της Επιτροπής.

Δασκαλάκης: Αρχικώς ανέφερε ότι ασχολείται προσωπικά με τα θέματα της νήσου Χρυσή περίπου τριάντα δύο χρόνια. Σε αυτά τα χρόνια ποτέ δεν έχει διανυκτερεύσει, παρά μία φορά πολύ μικρός στη παραλία και φυσικά μακριά από τους παράλιους κέδρους. Στη συνέχεια μίλησε για τις Παρεμβάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη από το 2012 μέχρι και το 2020. Στο πλαίσιο της διαμεσολάβησής του διενέργησε έλεγχο στις αρμόδιες υπηρεσίες σχετικά με τις ενέργειες που κάνουν για τη διαχείριση και προστασία της νήσου. Το Πόρισμα του 2017 αλλά και η Β΄ Παρέμβασή του το 2018 περιγράφουν αναλυτικά τις αμέλειες κάθε Υπηρεσίας και παρέχονται συστάσεις στο τι πρέπει να κάνουν εφεξής. Ο κ. Δασκαλάκης στο σημείο αυτό χαρακτήρισε ως «κενό» στη διαδικασία των παρεμβάσεων, όπως αυτή διέπεται από το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του ΣτΠ, το γεγονός ότι η Ανεξάρτητη Αρχή δεν κοινοποίησε τις διαπιστώσεις που έκανε σε αυτά τα χρόνια στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή για να ελεγχθούν περαιτέρω κάποιοι και να διερευνηθεί γιατί δεν κάνουν «καλά» τη δουλειά τους.

Τόνισε ότι, ηθικά, όλες οι υπηρεσίες θα έπρεπε να «σκύψουν» πάνω στο πρόβλημα και να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Και διαπιστώνοντας ότι όσα αναφέρονται στην απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου είναι ακριβώς τα ίδια, υπό την έννοια ότι όλα αυτά τα χρόνια τίποτα δεν έχει γίνει, ο κ. Δασκαλάκης χαρακτήρισε την υπό εξέταση απόφαση ως ένα ακόμα «ευχολόγιο»-δίνουμε ένα «μπαλάκι» για το μέλλον, αν θα κάνει κάποιος άλλος κάτι άλλο για να εφαρμοστούν αυτά που προτείνει η Δημοτική Αρχή.

Καταλήγοντας, διαπίστωσε ότι δεν έχει συμβεί, μεταξύ των δύο συνεδριάσεων, κάτι που να οδηγεί σε τροποποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής. Με τη φύλαξη η Επιτροπή έχει ασχοληθεί. Για την επισκεψιμότητα, αυτή πρέπει να περιοριστεί για να είναι πιο αποτελεσματική η φύλαξη. Και όλα αυτά τουλάχιστον για ένα χρόνο και μετά θα γίνει επανεξέταση. Ο κ. Δασκαλάκης έκλεισε την τελική του τοποθέτηση ψηφίζοντας υπέρ της επικαιροποίησης των αποφάσεων.

Γουλιδάκης: Έκανε αναφορά στο γεγονός ότι σε αυτή τη διεξοδική συζήτηση δεν προσκομίστηκε κάποιο νεωτεριστικό, δυναμικό, τεκμηριωμένο στοιχείο που θα οδηγούσαν σε αλλαγή των απόψεών του. Υπενθύμισε ότι στη 2^η συνεδρίαση είχε προτείνει την εξάντληση της αυστηρότητας των κανονισμών αναγνωρίζοντας όλα αυτά που έχουν δημοσιοποιηθεί από το Συνήγορο του Πολίτη αλλά και συζητώντας όλα αυτά τα χρόνια και με άλλους φορείς ή ιδιώτες φίλους του νησιού που διαμόρφωσαν στην συνολική άποψή του. Επανέλαβε ότι δεν προστέθηκε κάτι καινούριο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης αλλά αντιθέτως επιβεβαιώθηκαν άλλη μία φορά όλα όσα πιστεύει.

Θα υπάρξει μία «σπουδή» να βάλουμε τα προβλήματα ως πρόσκομμα, ως προπύργιο για να λάβουμε συγκεκριμένες αποφάσεις που έχει ανάγκη το νησί για να πάρει μία «ανάσα», όπως χαρακτηριστικά δήλωσε. Επίσης ανέφερε στα μέλη ότι η απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης θα ελεγχθεί για τη νομιμότητά της. Ήδη έχει εκδηλωθεί από το Δήμο Ιεράπετρας μία πιθανότητα να προσβάλλει την απόφαση. Και κατέληξε ότι ψηφίζει υπέρ της επικαιροποίησης των αποφάσεων της Επιτροπής.

Καργιολάκη: Αρχικώς διευκρίνισε ότι συμμετέχει στην Επιτροπή τηρώντας τις προβλεπόμενες εκ του νόμου και του Κανονισμού της Επιτροπής διαδικασίες, αναπληρώνοντας το τακτικό μέλος, ήτοι τη κα Κοζυράκη. Ακολούθως, εξέφρασε τη θέση της αναφέροντας χαρακτηριστικά «Δώστε στο νησί μία ανάσα». Το χρειάζεται το νησί. Όλοι (υπηρεσίες) έχουν αναγνωρίσει ότι πολλά πράγματα δεν είναι και δεν γίνονται σωστά. Ας γίνει μία προσπάθεια από όλες τις πλευρές αυτή τη χρονιά να δούμε τι «καλό» ή τι «κακό» μπορεί να προκύψει. Και έκλεισε τη τοποθέτησή της ψηφίζοντας υπέρ της επικαιροποίησης των αποφάσεων της Επιτροπής κατά την 3^η της συνεδρίαση.

Ασπραδάκης: Εκπροσωπώντας τον Δήμο Ιεράπετρας στην Επιτροπή, εξέφρασε το γεγονός ότι προφανώς και διαφωνούν με τη συγκεκριμένη απόφαση της Επιτροπής και εισήγηση προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης. Πρόσθεσε ότι όλα αυτά τα χρόνια δεν ασχολήθηκαν όσο πρέπει με το νησί όλοι, εκτός από το Δήμο Ιεράπετρας, που όπως είναι γνωστό και έχει αναφερθεί πάλι, και η μελέτη του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (ΕΠΜ 2015) πληρώθηκε από το Δήμο Ιεράπετρας και αυτή στην ουσία έχει η Επιτροπή μπροστά της και προσπαθεί να εφαρμόσει. Και η προγραμματική σύμβαση με τον ΕΛΓΟ-Δήμητρα χρηματοδοτήθηκε από το Δήμο. Η απόφαση του Δημοτικού

Συμβουλίου είναι ξεκάθαρη και η θέση των εκπροσώπων του Δήμου στην Επιτροπή το ίδιο. Το νησί δεν πρέπει να «κλείσει», όπως εισηγούνται τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής. Κατέληξε εκφράζοντας τη πεποίθησή του ότι το νησί μπορεί και να πάρει τα «πάνω» του, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, και να είναι επισκέψιμο. Διότι ο «μαζικός» τουρισμός δεν είναι αυτός που έχει δημιουργήσει τα προβλήματα στο κεδρόδασος. Και επανέλαβε ότι ψηφίζει αρνητικά (κατά) στις αποφάσεις της Επιτροπής της 3^{ης} Συνεδρίασης.

Ο **Συντονιστής**, κλείνοντας τη συνεδρίαση, ανακοίνωσε το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας αναφέροντας ότι με έξι ψήφους υπέρ και μία κατά, του εκπροσώπου του Δήμου Ιεράπετρας, επικαιροποιούνται οι αποφάσεις της Επιτροπής που ελήφθησαν πλειοψηφικά κατά τη προηγούμενη 3^η Συνεδρίαση.

Ευχαρίστησε τον κ. Καλύβα (αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής) που παρακολούθησε ως Παρατηρητής, και εξέφρασε τη τελική του θέση ότι ασφαλώς συμφωνεί με τις αποφάσεις της Επιτροπής της προηγούμενης συνεδρίασης.

Ακολούθως, απεύθυνε για άλλη μία φορά κάλεσμα στο Δήμο Ιεράπετρας να συμμετάσχει «ουσιαστικά» στην Επιτροπή. Με προτάσεις για τη προστασία για τη Χρυσή και κυρίως με συνεργασία ώστε να διαπιστωθεί τι μπορεί να γίνει από τις δράσεις/μέτρα του Σχεδίου Δράσης που έχει αναλάβει ως Φορέας Υλοποίησης, τα οποία κρίνονται κρίσιμα για την επιτυχημένη έκβαση υλοποίησης του ΣΔ. Τέλος, ενημέρωσε τα μέλη για την επόμενη «μαραθώνια» συνεδρίαση που θα ακολουθήσει με θέμα «*Η εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου στη νήσο Χρυσή*» όπου θα προσκληθούν για να συμμετάσχουν διάφοροι συνεμπλεκόμενοι φορείς, με σκοπό να καθοριστούν οι τρόποι υποβοήθησης των υπηρεσιών και η εξεύρεση των «καναλιών» επικοινωνίας μεταξύ τους για να προστατευθεί το νησί, και ανακοίνωσε τη λήξη της συνεδρίασης.